

60.010/H

Külföldi hírek

budapest, 1983. március 18. kül p é n t e k

sk0001 4 230 mtik1001 /panoráma/

susin kajo szeido /1.rész/

pietsch lajos tokói levele:-

tokió, 1983. március 18. /mti-panoráma/ - életre szóló alkalmaztatási rendszer - jelenti a cím. egyike azoknak a csodáknak, amelyeket szerinte a világon japánnal kapcsolatosan emlegetnek.

az életre szóló foglalkoztatás - japánból fordítva alkalmaztatás - a 60-as évektől vált általánossá az országban. gyökerei azonban a második világháborút követő amerikai megszállás idejére nyulnak vissza. sokan azt tartják, hogy az amerikaiak erőszakolták az általuk diktált gazdasági lépések keretében japánra. a rendszer a „demokrácia”, jegyében fogant, s bevezetését meggyorsította a gazdasági talpraállás idején jelentkezett munkaerő-hiány. minden munkáskézre szükség volt, s a nagy iparvállalatok között óriási verseny indult meg a munkásokért.

a fizetés viszonylag nem volt nagy, s talán még ma sem az. viszont annál több az egyéni juttatás: az ugynevezett bonusz, amit egy évben kétszer - mindkét alkalommal két-két havi bért - fizetnek, s ehhez jönnek még a különböző szociális juttatások. a bölcsődétől és az óvodától kezdve a házasság esetenkénti „megszervezésén”, és lebonyolításának támogatásán át a lakásépítésben való, rendkívül jelentős segítségig. úgyhogy - kis túlzással - a bölcsőtől a szemfedélig a dolgozó a vállalathoz van kötve.

Nm 832

a cimben szereplő susin szó magyarul életre szólót jelent. valójában azonban a rendszer 55-58, jobb esetben 60 éves korig jelent foglalkoztatást. s utána könyörtelenül a nyugdíj következik, amiről szinte irtózik a legtöbb japán. megválni a kollektívától, amelyben egész életében a legjobban érezte magát, amellyel együtt dolgozott, s munka után együtt szórakozott - a legnagyobb törést jelenti számára. pedig a vállalat még mindig bőkezű, egyfajta végkielégítést, olykor több évi bérnek megfelelő összeget fizet.

a szakszervezetek felismerték e csodált rendszernek ezt a hiányosságát. hosszú idő óta harcot hirdetnek a nyugdíjkorhatár emeléséért - ez ideig eredménytelenül. s az életre szóló alkalmaztatási rendszer virágzik, legyen szó akár állami, akár magánvállalatról. a dolgozóknak ugyanis hallatlan kötődést, s ezáltal biztonságot nyújt, a vállalat számára pedig szavatolja a teljes odaadást, a lojalitást, a munkahely-szeretet által diktált munkakedvet, illetve termelékenységét. /folyt./

pl/jp fg bd

06.15 180383 2351

--

sk0002 4 230 mtik1002 /panoráma/

susin kjo szejdo - panoráma 2. rész

a munkahely-változtatás a legnagyobb ritkaságnak számít, hisz egy új helyre beilleszkedni szinte lehetetlen, s óriási presztizsveszteséget jelent. egyben feladását jelentené annak a „ranglétrának”, is, amit valaki az adott vállalatnál eltöltött évek után bér és beosztás szempontjából elért. az életre - azaz maximum 60 éves korig - szóló alkalmaztatási rendszer ugyanis az előre betervezhető emelkedést is biztosítja a japán dolgozók számára.

hogyan volt előbb, a híres és hagyományos japán munkaerő, avagy a szóban forgó foglalkoztatás? az említettek közül következően feltehetőleg az utóbbi. s az eddigi eredmények, valamint a japán mentalitás ismeretében ez a rendszer még hosszú ideig fennmarad. még akkor is, ha a komputeres és robotos korszakában mind több munkáskéz feleslegessé válhat.

pl/jp fg bd

830

pietsch lajos - tokió, mti-panoráma

06.16 180383 0948

Nw

--

sk0003 4 230 mtik1005

a szerkesztőségek tájékoztatására!

heti várható március 21-től 27-ig /1. rész/

március 21. /hétfő/

- az európai közösségek állam- és kormányfői kétnapos csúcstalálkozója brüsszelben; egyidejűleg az egk pénzügyminiszterei is tanácskoznak;

- a nato nukleáris tervező csoportjának ülése /23-ig/;

- a nato-tagállamok hadügyminisztereinek ülése a portugáliai vilamourában /23-ig/;

- az enterprise nevű, amerikai nukleáris meghajtású repülőgép-anyahajó ötnapos látogatásra japánba /sasebo kikötőjébe/ érkezik;

- a föld napja /az ensz főtitkára hirdette meg 1971-ben/;

- a faji megkülönböztetés felszámolásáért folytatott harc nemzetközi napja;

- a nemzetközi emberi jogi bizottság 18. ülészsaka new yorkban;

- az európai szakszervezeti szövetség nagyszabású megmozdulása brüsszelben a nyugat-európai dolgozók helyzetének javítására irányuló követelések alátámasztására;

március 22. /kedd/

- összeül a lengyel parlament;

- az izraeli parlament megválasztja jichak navon elnök utódját;

- kenneth kaunda zambiai elnök nagy-britanniába látogat;

- giovanni spadolini az nszk-ba utazik /25-ig/;

- a duna-bizottság 41. ülészsaka budapesten. /folyt./

tu tj ng

830

06.29 180383 1338

Nw

--

sk0004 4 230 mtik1006
a szerkesztőségek tájékoztatására!
 heti várható /2. rész/

március 23. /szerda/:

- francois mitterrand francia köztársasági elnök televíziós beszédet mond;
- a március 6-án megválasztott bundestag megtartja első ülését;
- george bush amerikai elnök kétnapos látogatásra kanadába utazik;
- guatemalában alkotmányozó nemzetgyűlési választásokat tartanak;
- az olasz vas- és fémmunkás szakszervezetek 8 órás sztrájkja.

március 24. /csütörtök/:

- pótválasztást tartanak a nagy-britanniai darlingtonban;
- a román kommunista párt központi bizottságának ülése bukarestben;

március 25. /péntek/:

- megkezdődik a ii. jános pápa által meghirdetett rendkívüli szentév;
- a dél-afrikai frontállamokkal való nemzetközi szolidaritás konferenciája lisszabonban /27-ig/;

március 26. /szombat/:

- a francia szocialista párt igazgató bizottságának ülése, amelyen döntést hoznak a párt kongresszusának időpontjáról /27-ig/;

- emilio colombo olasz külügyminiszter kétnapos látogatásra pakisztánba utazik;

Nm 830

leo tindemans belga külügyminiszter megkezdi kínai látogatását.
 március 27. /vasárnap/:

- színházi világnap

tu tj ng

06.37 180383 1343

.-.

sk0005 4 230 mtik1007

husszein

London, 1983. március 18. /mti/ - csütörtökön este az arab liga küldöttségének élén londonba érkezett husszein jordániai király. az uralkodót a heathrow-i repülőtéren francis pym külügyminiszter fogadta. a delegáció pénteken tesz látogatást margaret thatcher miniszterelnöknél.

a londoni látogatás az utolsó ilyen vállalkozása az arab ligának. a fezi csucsértekezlet felhatalmazása értelmében a liga küldöttségi ellátogattak a biztonsági tanács állandó tagállamainak /egyesült államok, szovjetunió, kína, franciaország és most: nagy-britannia/ fővárosaiba, hogy az illető kormányok közreműködését kérjék a libanont részben megszállva tartó izraeli erők visszavonásához.

London a liga utiprogramjában november végén szerepelt először, de a látogatás elmaradt, mert thatcher asszony nem volt hajlandó a küldöttség tagjai között faruk kaddumit, a pfsz politikai osztályának vezetőjét is fogadni. többhónapos huzakodás és egymást követő halasztások után ii. hasszán marokkói király végleg elállt a londoni uttól, helyét husszein király vette át, aki a vendéglátók kérésére nem a palesztin felszabadítási szervezet, hanem a palesztinai nemzeti tanács egy tudós tagját hozta el magával a brit fővárosba.

a britek miniszterelnöki és kabinet szinten nem hajlandók a pfsz képviselőivel tárgyalni, de miniszterhelyettesek már fogadtak pfsz-vezetőket.

ae/ge ng *920*

06.46 180383 1396

Nm

.-.

sk0006 4 230 mtik1008

japán - nemzetközi bíróság

pietsch lajos, az mti tudósítója jelenti:

tokió, 1983. március 18. /mti/ - számos ország politikusai és jogászai vesznek részt azon a nemzetközi tanácskozáson, amely a libanonban elkövetett izraeli bűncselekmények kivizsgálására pénteken kezdődött meg a japán fővárosban. a palesztin-barát japán csoportok által szervezett tanácskozáson a pfsz képviselői között részt vesz fathi arafat, a szervezet elnöke, jasszer arafatnak a fivére is.

a nemzetközi bíróság szerepét betöltő testület négy napon át ülészik, hogy szemtanuk meghallgatása után ítéletet mondjon izrael libanoni bűncselekményei és a bejruti palesztin menekülttáborokban tavaly szeptemberben izraeli jóváhagyással elkövetett, kegyetlen vérengzés felett. a tanuk között van az a japán fotós is, aki az elsők között készített megrendítő felvételeket az ártatlan palesztin polgárok lemészárlásáról.

noha a japán kormány nem tartozik a nemzetközi tanácskozás szervezői közé, egyre több jel mutat arra, hogy tokió a pfsz szerepét mind magasabbra értékeli a közel-keleti rendezés folyamatában. a közelmúltban olyan értesülések láttak napvilágot, hogy a kabinet a pfsz tokiói irodája számára a diplomáciai státus megadását fontolgatja. az mti tudósítójának érdeklődésére ezeket az információkat a külügyminisztériumban nem erősítették meg, de nem is cáfolták, mindazonáltal utaltak arra a korábbi tokiói álláspontra, hogy a pfsz-t be kell vonni a rendezéssel kapcsolatos tárgyalásokba. mint emlékeztetés, japán fenntartásait hangoztatta a közel-kelettel kapcsolatos reagan-tervvel szemben is, sikraszállva a palesztinok önrendelkezési jogának csorbitatlan biztosítása mellett. megfigyelők arra számítanak, hogy japánnak a közel-kelettel kapcsolatos diplomáciai tevékenysége az eddiginél aktívabbá válik. ennek háttérében kettős törekvés áll: a stabilitás megteremtésének előmozdítása és a közlejt-szállítások biztosítása.

pl/so ng

07.05 180383 1955

Nw

--

sk0007 4 230 mtik1009

afganisztán

kabul, 1983. március 18. /taszsz/ - az afgán belügyekbe való nyílt beavatkozásnak minősítette a bakhtar hírügynökség a napokban oslóban tartott afganisztán-ellenes rendezvényt, amelyen néhány nato-ország, köztük az egyesült államok képviselői, valamint afgán ellenforradalmárok vettek részt.

a találkozó célja - mutat rá a bakhtar - az volt, hogy törvényes látszatot biztosítsanak az afgán ellenforradalom számára, amely tevékenységével végképp lejáratta magát, és egyúttal politikai súlyt is adjanak neki.

washington és szövetségesei - hangoztatja kommentárjában a hírügynökség - megpróbálták ráerőltetni az ugynevezett afgán kérdést az el nem kötelezett országok új-delhiben tartott csúcserkezletére is. újabb propaganda-hadjáratot indítottak afganisztán kapcsán, szakadást igyekeztek előidézni magában a mozgalomban. ez a törekvésük azonban kudarcot szenvedett - állapítja meg a bakhtar.

ps hf ng

07.17 180383 0946

--

sk0008 4 230 mtik1010

robotrepülőgépek - hollandia

hága, 1983. március 18. /taszsz/upi/ - hollandiában az amerikai robotrepülőgépek egyik telepítési helye a de peel légitámaszpont lesz - közölte csütörtökön mient jan faber, a holland egyházközi béketanács /ikv/ főtitkára. a hollandiai telepítésre szánt 48 darab robotrepülőgépből 16-ot a de peel légitámaszponton helyeznek el.

faber elmondta: az egyházközi béketanácsnak tudomására jutott, hogy az amerikai kongresszus költségvetési bizottsága januárban tartott zártkörű ülésén jóváhagyta azt a 34 millió dolláros összeget, amelyet a robotrepülőgépek hollandiai telepítésének előkészítésre szántak.

a befolyásos békeharcos szervezet szerdán levelet küldött jacob de ruitter holland hadügyminiszternek, és ebben azt követelte, hogy szüntessenek meg mindenféle olyan tevékenységet, amely ellentmond a kormány korábbi ígéretének, miszerint a parlament tudta nélkül nem tesznek semmilyen előkészületet sem a robotrepülőgépek fogadására.

Nw 9

a holland hadügyminiszter csütörtökön a parlament hadügyi bizottságában sietett megnyugtani a felborzolt kedélyeket. közölte, hogy a híresztelések alaptalanok, és hogy a kabinetnek a telepítéssel kapcsolatos álláspontjában semmiféle változás sem történt. ugyanakkor nem tagadta, hogy április elején megkezdődnek a munkálatok a robotrepülőgépek helyének kijelölésére. szavai szerint azonban ez még nem jelenti azt, hogy az előkészületek „aktív szakaszukba, lépnek.

szi ng

07.27 180383 1476

-.-

sk0009 4 230 mtik1011

jszp-kkp

tokió, 1983. március 18. /mti/ - a kínai kommunista párt és a japán szocialista párt hivatalosan is szentesítette a pártközi kapcsolatok megteremtését. a pénteki tokiói lapok ekképp kommentálták a jszp magas rangú delegációjának jelenlegi pekingi tárgyalásait, amelyeken többek között megállapodás jött létre a kölcsönös látogatások élénkítéséről, a pártlapok, illetőleg a vezető szervek közötti kapcsolatok elmélyítéséről. a legnagyobb japán ellenzéki párt küldöttsége meghívta a kkp delegációját, hogy vegyen részt az atom- és hidrogénfegyverek betiltásáért küzdő japán országos kongresszus által szervezett idej nemzetközi találkozón. a kkp jelezte, hogy pozitívan viszonyul a kérdéshez.

a jszp küldöttsége pekingben kifejtette, hogy a párt fokozza harcát a nakaszono-kormány ellen, amely - vélekedése szerint - japánt katonai nagyhatalommá kívánja változtatni.

kínai részről hangzottak: a két párt több problémát illetően azonos nézetet vall, míg néhány kérdésben eltérnek a vélemények. hozzátették azt is, hogy a kkp erősíteni kívánja kapcsolatait más országok kommunista és munkáspártjaival, s minden haladó párttal, mert ez felel meg a változó világhelyzet követelményeinek. e kapcsolatbővítés négy alapelve a szuverenitás, a teljes egyenlőség, egymás kölcsönös tisztelete, s a belügyekbe való be nem avatkozás.

a jszp delegációja reményét fejezte ki, hogy siker koronázza a kapcsolatok normalizálását célzó szovjet-kínai tárgyalásokat.

pl/so éb

07.28 180383 1507

Nm 9-

-.-

sk0010 4 230 mtik1012

warnke nyilatkozata

washington, 1983. március 18. /taszsz/ - az egyesült államok ésszerűtlen álláspontra helyezkedik a genfben folyó szovjet-amerikai tárgyalásokon - állapította meg paul warnke, az egyesült államok fegyverzetellenőrzési és leszerelési hivatalának volt igazgatója, a salt-ii tárgyalásokon résztvevő amerikai küldöttség egykori vezetője. a washingtoni országos sajtóklubban csütörtökön warnke kijelentette, hogy megállapodás csak akkor várható, ha washington tisztességes erőfeszítéseket tesz kompromisszum létrehozására.

a hadászati fegyverek korlátozásáról és csökkentéséről folyó genfi tárgyalásokon rendkívül kedvezőtlen helyzet alakult ki - mondotta. - a tárgyalások tíz hónapja alatt nem sikerült kimozdulni a holtpontról. a kormányzat ahelyett, hogy a kérdésben rendet próbálna teremteni, „memorandumokat, terjeszt arról, hogy nagyszabású „tisztogatást, hajt végre a genfi tárgyalásokon résztvevő küldöttség, továbbá a (leszerelés) fegyverzetellenőrzési és hivatal tagjai között.

paul warnke a továbbiakban azt is kifejtette, hogy a hadászati fegyverek korlátozásáról és csökkentéséről folyó genfi tárgyalásokon előterjesztett amerikai javaslat nem méltányos, mivel az indítvány értelmében a szovjetunióknak jóval nagyobb mértékben kellene csökkentenie földi indítású rakétáit, mint az egyesült államoknak.

ml hf ng

07.32 180383 1373

-.-

sk0011 4 230 mtik1013

malév-bejrut

bejrut, 1983. március 18. /mti/ - nyolc évi szünet után újra bejrutban tölti az éjszakát a hetenként kétszer közlekedő malév-gép és személyzete. dr. fülöp andrás vállalati főpilóta és makláriné kőszegi ágnes, az utaskísérő osztály vezetője személyesen győződött meg arról, hogy adva vannak a biztonsági, a kiszolgálási, az elszállásolási és a közlekedési feltételek a háboru előtti gyakorlat felújításához.

Nm 9-

a változás előnyét elsősorban a budapestről bejrutba utazó magyarok és külföldiek élvezik, akik ok nélkül nehezteltek a malév-re a kimerítő éjszakai repülés miatt. nem tudták, hogy az éjszakai órákra minden gépet kitiltottak a bejruti repülőtérrel, hogy reggel 6 óra előtt nem lehetett leszállni, és legkésőbb este 9-ig el kellett hagyni a veszélyes légikikötőt. a hónap végétől nem reggel, hanem az esti órákban érkeznek bejrutba a budapestről induló, illetve ott átszálló utasok.

az utóbbi nyolc év alatt többször is lezárták a bejruti repülőtérrel, de a malév az alapvető biztonsági feltételek megteremtése után minden alkalommal, a tavalyi izraeli agresszió után is az elsők között újította fel bejruti járatait.

bz/so éb.

07.37 180383 1177

..-

sk0012 4 300 mtik1014

francia kommunista miniszter - usa

washington, 1983. március 18. /mti-ap/ - az amerikai kormány bojkottálja a francia kormány egyik kommunista miniszterét, aki nem hivatalos látogatáson tartózkodik az egyesült államokban.

anicet le pors, az államigazgatási és közigazgatási ügyekkel megbízott miniszterelnök mellé rendelt miniszter a francia kommunista párt központi bizottságának tagja. amerikai egyetemeken meghívására érkezett az egyesült államokba előadásorozatot tartani. a hét végén a washingtoni egyetem vendége lesz.

párizsi jelentések szerint a miniszter kész lett volna találkozni amerikai kormányzati személyiségekkel, az amerikai fél azonban ettől elzárkózott.

az amerikai külügyminisztérium egyik szóvivője kijelentette: „nincs tudomása” arról, hogy a francia miniszter találkozna bárkivel a kormány tagjai közül. szerinte anicet le pors amerikai tartózkodása kizárólag magánjellegű.

sg hf ng

07.39 180383 0949

Nm 9

..-

sk0013 4 230 mtik1015

comiso - svéd békeharcosok

stockholm, 1983. március 18. /taszsz/ - svéd békeharcosok kezdeményezésére tiltakozó tüntetést tartottak a stockholmi olasz nagykövetség épülete előtt amiatt, hogy az olasz rendőrség a szicilai comisoban szétkergette a békemozgalom aktivistáit. mint ismeretes, comisoban - a nato 1979-es kettős határozata értelmében - összesen 112, atomtöltettel felszerelt robotrepülőgépet akarnak elhelyezni, és már épül az ezek fogadására alkalmas amerikai támaszpont.

a stockholmi tiltakozó akció részvevői beadványt juttattak el az olasz nagykövetséghez, és ebben elítélték az olasz rendőrség erőszakos fellépését a békeharcosokkal szemben. ismeretes, hogy a durva akció során tizennégy asszonyt őrizetbe vettek, amiért felemelték szavukat a nukleáris rakéták olaszországi telepítése ellen.

ps hf ng

08.04 180383 0842

..-

sk0014 4 230 mtik1016

falin - nszk moszkva, 1983. március 18. /mti/ - a német szövetségi köztársaságban március 6-án megtartott választásokon a szavazók véleményét legfőképpen a belpolitikai, s ezen belül a gazdasági helyzettel összefüggő kérdések határozták meg. a keresztény pártok jobban felismerték ennek jelentőségét, s ez sikerük legfőbb magyarázata - állapítja meg valentyin falin, az izvesztyija kommentátora. mint írja, a szovjet emberek azt kívánják, hogy a kohl-kormány sikerrel oldja meg az nszk dolgozóinak többségét érintő gazdasági nehézségeket.

a bel- és külpolitika összefüggését elemezve falin megállapítja, hogy a gazdaság strukturális átalakítása, a többszáz ezer új munkahely létrehozása óriási összegekbe kerül. ezt a pénzt akkor lehet előteremteni, ha a nemzetközi helyzet nem gátolja meg. s a nemzetközi helyzet nem kell, hogy törvényszerűen feszült legyen. és bár az nszk-ban megvoltak a választások, további döntésekre van szükség; választani kell a jószomszédság és a szemben állás, a megegyezés és a viszálykodás, az egymás kölcsönös érdekeinek figyelembevételén alapuló biztonság és a különböző fajta nukleáris háborúk lehetőségét bizonygató doktrinák között. nem szabad úgy

Nm 9

tenni, mintha a német szövetségi köztársaság nem lenne befolyással az európai helyzetre, vagy mintha az lényegtelen lenne az ország számára.

tény persze az is - folytatja az izvesztyija kommentátora -, hogy nem minden az nszk-tól függ. a washingtoni politika cikcakkjai között bonn csak igen nehezen tud lavírozni, mert a nyugatnémet politika túlságosan erősen kapcsolódik az amerikai katonai gépezethez és külpolitikához. ez szintén a realitások közé tartozik.

falín emlékeztet arra, hogy a nyugatnémet választások eredményeinek ismeretében reagan elnök nem igen óhajt módosítani a nulla-megoldáson. látszatváltoztatások természetesen elképzelhetők, de lényegi új javaslatra nem lehet számítani. s ez az első olyan kérdés, amelyben a német szövetségi köztársaság kormányának mindenekelőtt tisztázni kell álláspontját: maga is hozzájárul a genfi tárgyalások kudarcához, vagy kihasználja azokat a lehetőségeket, amelyeket a tárgyalások biztosítanak európa jövőjével kapcsolatban. s ha ez utóbbi mellett dönt, akkor természetesen minél előbb meg kell ragadnia a lehetőséget, mielőtt eljön a pillanat, amelyért az utánunk következő nemzedékek elátkozzák a mai generációt, ha egyáltalán marad valaki, aki ezt megteheti majd - írja cikkében valentyin falin.

kr/ge éb

08.12 180383 2480

--

sk0015 4 230 mtik1017

usa - fegyverkezés

washington, 1983. március 18. /taszsz/ - az egyesült államok folytatni kívánja a fegyverkezési hajszát fokozását és a konfrontációk kiélezését szolgáló politikáját - állapítható meg egy titkos okmányból, mely a upi amerikai hírügynökség birtokába került. a „védelmi irányelvek az 1985-1989-es pénzügyi évekre”, címet viselő bizalmas okmányt caspar weinberger hadügyminiszter március elsején keltezett emlékiratához csatolták.

az ötesztendősi időszakban az egyesült államok 1 985,6 milliárd, tehát csaknem két billió dollárt kíván katonai kiadásokra fordítani, miközben a hangsúlyt „a támadó jellegű nukleáris potenciálra”, helyezi.

Nw

a nyilvánosságra került dokumentum alátámasztja, hogy washington folytatni szeretné a világűrbeli fegyverkezési hajszát korábban jelzett irányvonalát, feladatként tüzi ki az egyesült államok nemzetközi csendőri szerepének fokozását, mindenekeelőtt a perzsa-öbölben és latin-amerikában. ezzel összefüggésben az „irányelvek”, kilátásba helyezik az egyesült államok nyílt katonai beavatkozását szövetségesei és „barátai”, oldalán.

az „irányelveket”, a pentagon és a vezárkari főnökök egyesített bizottsága állította össze.

ml hf ng

08.22 180383 1220

--

sk0016 4 230 mtik1018

rövid hírek

Locomotiv gt

London, 1983. március 18. /mti/ - a locomotiv gt együttes, amely egyhónapos koncertkörutat tesz nagy-britanniában, szerdán és csütörtökön a london-hammersmith-i „rockparadicsomban”, az odeonban lépett fel. presserék, mint a turné minden állomásán, ezuttal is az egyik legnépszerűbb angol popegyüttes, a „10 cc”, előzenekaraként léptek fel. közben - ami magyar együttesről lévén szó, figyelmet érdemlő ujdonság - a locomotiv gt „too long”, /nagyon sokáig/ című kislemeze felkerült a hivatalos brit slágerlistára. a kislemezt, csakugy mint a londoni lemezboltokban már kapható, hasonló című nagylemezt, az emi társaság adta ki.

kalifornia - hurrikán

san francisco, 1983. március 18. /taszsz/ - nagy veszteséget okozott a kaliforniai mezőgazdaságban a térségben pusztító erős vihar. a szél és a heves esőzések hatalmas vetésterületet pusztítottak el, nagy területek kerültek víz alá. az elmúlt évekhez képest előre láthatólag 15-20 százalékkal kevesebb lesz a búzatermés. az esőzések miatt veszélybe került a tavaszi vetés is, és ez a rizs-, a burgonya-, a cukorrépa- és a paradicsomtermés csökkenését eredményezheti.

Nw

párizs: kongresszusok

párizs, 1983. március 18./taszsz/ - a francia főváros első helyen áll a nemzetközi kongresszusoknak otthont adó városok között. az elmúlt évben a világszerte megrendezett 266 nemzetközi kongresszus közül 123-at a francia fővárosban tartottak. ez alatt az idő alatt párizsban 164 országos kongresszust is rendeztek. 1982-ben a francia fővárost 310 ezer külföldi és a fővároson kívül lakó francia kereste fel, hogy részt vegyen a különböző rendezvényeken.

usa - szövetségi költségvetés

washington, 1983. március 18./taszsz/ - reagan amerikai elnöknek az 1984-es pénzügyi évre beterjesztett szövetségi költségvetési tervezet rendkívül kedvezőtlen helyzetbe hozza az amerikai nőket - közölte az egyesült államok 55 nőszervezetének szövetsége. - ez elsősorban a szociális kiadások csökkentésének következménye. az amerikai kormány 1,2 milliárd dollárral kívánja csökkenteni a kiskorú gyermekek nevelő családoknak nyújtott szociális segélyeket, és az alacsony jövedelmű családokra hárítják az egészségügyi ellátás költségeinek jelentős részét is.

ae-kzs hf ng

08.39 180383 2283

-. -

sk0017 4 230 mtik1019

ensz - emberi jogok - pravda

moszkva, 1983. március 18. /mti/ - az ensz emberi jogok bizottságának 39. genfben lezajlott ülészaka meglehetősen széles áttekintést nyújtott arról, mennyire tartják tiszteletben az egyes országokban az emberi jogokról szóló nemzetközi egyezményeket - állapítja meg pénteki kommentárjában a pravda.

a viták mindenekfeletti elsőbbséget adtak e kérdésben az élethez való jognak, és ezen az alapon a résztvevők többsége a béke megőrzésének, a háborus veszély elhárításának szükségessége mellett lépett fel, leleplezve washington nukleáris háboru előkészítésére irányuló katonai doktrínáinak az emberiségre veszélyes voltát.

ma azonban maga az élet veti fel úgy a kérdést, hogy ha sokmillió embernek nem lehet biztosítani a munkához való jog gyakorlását, akkor illuzorikussá válik az egyéb jogokról folytatott vita. ebből a tényből fakad, hogy igen sok, gazdaságilag rendkívül

Num 10¹⁰

fejlett tőkés országban a lakosság jelentős része számára megvalósíthatatlan álom a gazdasági és társadalmi jogok érvényesülése.

a genfi tanácskozáson az amerikai diplomácia - mint már annyiszor - igyekezett eltéríteni a vitát konstruktív menetétől. „megfeleledkezvén”, arról, hogy saját házuk táján mi a helyzet az emberi jogokkal, igyekeztek elterelni a figyelmet a tényekről. ők hozakodtak elő a lengyelországi helyzetre vonatkozó rágalmozó határozati javaslattal. a tanácskozás résztvevőinek többsége azonban ezt a javaslatot a szuverén szocialista ország belügyeibe való durva beavatkozási kísérletként elutasította.

az amerikai diplomaták igyekezete ellenére a genfi tanácskozás ismét ráirányította a figyelmet arra, hogy washington támogatást nyújt a pinocet-féle chilei diktatúrának, a salvadori és guatemalai fasisztoid rezsimeknek, a dél-afrikai fajüldözőknek s a libanonban véres háborút provokáló izraeli agresszoroknak. egyébként - akárcsak az eddigi üléseken - ezuttal is egyedül az egyesült államok küldöttsége vette védelmébe izraelt.

a pravda végezetül megállapítja, hogy az ensz emberi jogok bizottságának genfi tanácskozása nagy munkát végzett. ismét ráirányította a közvélemény figyelmét az emberi jogokkal kapcsolatos legérzékenyebb kérdésre: ez pedig mindenekelőtt a béke, az emberi élethez való jog biztosításának kérdése.

hj/ge éb

09.05 180383 2314

-. -

sk0018 4 230 mtik1020

berlinguer - sajtókonferencia /1. rész/

király ernő, az mti tudósítója jelenti:

róma, 1983. március 18. /mti/ - az okp ujonnan megválasztott vezető szerveiről, a szocialistákkal való együttműködésről, olaszország nato-szerepéről, a demokratikus alternatíváról beszélt egyebek között enrico berlinguer főtitkár az olasz televízió csütörtök esti sajtókonferenciáján.

elmondta, hogy a párt irányító szerveinek megújításában a fiatalabb nemzedék fokozott bevonására törekedtek, és ennek eredményeként a központi bizottság 39 százaléka kicserélődött, a vezetőségbe hat új tagot választottak, többségében fiatalokat.

Num 10¹⁰

1983.03.18.

ujból megerősítette: a pártkongresszuson elfogadott politikai célt, a demokratikus alternatíva megvalósítását, a kereszténydemokrácia hatalmi rendszerének felváltásaként javasolják a kommunisták. a lehetőségek elemzésekor a párt számolt azzal a ténnyel, hogy a katolikusok milliói már eddig sem szavaztak a kereszténydemokrata pártra, s ez nyilván a jövőben sem változik. az okp azonban a szocialistákat tekinti a legfőbb szövetségesnek a szükséges és lehetséges politikai változás végrehajtásához. „mi a kereszténydemokrata párt alternatívájáról beszélünk és a szocialista pártot olyannak ítéljük meg, amilyen, és azt akarjuk, hogy bennünket is annak tartsanak, amilyenek vagyunk, - jelentette ki az okp főtitkára.

kérdésre válaszolva, amely azt tudakolta, hogy támogatnák-e a kommunisták bettino craxi miniszterelnöki jelölését, berlinguer kifejtette, hogy az okp nem a neveket tekinti elsődleges fontosságúnak, hanem az ország irányításában bekövetkező gyökeres változáshoz kér garanciát.

az okp külpolitikai álláspontja felől is kérdezték a főtitkárt. berlinguer olaszország nato-tagságáról azt mondta, hogy a kommunisták nem követelik a szervezetből való kilépést, csupán azt akarják, hogy az olasz kormány „ne mondjon mindig igent az amerikaiaknak.„ az okp szükségesnek tartja a comiso-i támaszpont építésének felfüggesztését, mert a rakétabázis engedélyezése önmagában is ellentétes a nemzetközi enyhüléssel. ezenkívül növeli a feszültséget a mediterrán térségben és észak-afrikában.

a torinói baloldali városvezetés válságáról, amely egy korrupciós botrány következtében robbant ki, és amely két kommunista tanácsstagot is érintett, úgy nyilatkozott, hogy a kommunisták biznak a bíróság döntésében. ugyanakkor emlékeztetett arra, hogy már másutt is perbe fogtak kommunista tanácsstagokat, akiket azonban később az igazságszolgáltatás felmentett minden vád alól. /folyt./

kir/so éb

09.14 180383 2548

Nuv
10¹⁰

--

1983.03.18.

sk0019 4 230 mtik1021

salvador - amerikai tervek

san salvador, 1983. március 18. /mti-ips/ - az egyesült államok újabb különleges, gyors reakciósalvadori egységek kiképzését és salvadorban való bevetését tervezi a felkelők ellen küzdő kormány-hadsereg támogatására - jelentette be a salvadori hazafiak titkos rádióadója, a radio guazapa. a rádió értesülése szerint az új egységeket puerto ricóban képeznek ki, és négy dandárból álló hadosztályba tömörítve vetnék be.

a közép-amerikai országban immár negyven hónapja folyik a polgárháború a kormány fegyveres erői és a farabundo marti nemzeti felszabadítási front vezetése alatt álló felkelő csapatok között. washington az utóbbi időben a beavatkozás új formái mellett döntött: amerikai szakértőket küldött az országba, s ezzel egyidőben hondurasi csapatokat használt fel a salvadori hazafiak elleni akciókra, salvadori katonákat képzett ki, provokatív hadgyakorlatokat rendezett a közép-amerikai ország partjainak közelében.

salvador területén jelenleg több amerikaiak által kiképzett katonai egység működik, közöttük a mintegy ezer katonából álló atonal zászlóalj. ez az ország keleti részén fekvő morazan tartomány stratégiai jelentőségű székhelyén, san francisco goterában állomásozik.

az ips hírugynökség az amerikai szándékokkal kapcsolatban interjút készített juan amado panamai külügyminiszterrel. amado kormánya nevében határozottan elutasított minden olyan tervet, hogy a panama-csatorna övezetében salvadori katonákat képezzenek ki.

gf hf ng

09.18 180383 1528

Nuv 10¹⁰

--

sk0020 4 230 mtik1022

berlinguer /2. rész/

a főtitkár ugyanakkor rámutatott, hogy a legfőbb gond nem a helyi botránnyokból adódik, hanem abból, hogy olaszországot botránnyos módon kormányozzák.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

az espresso szerkesztője magyarázatot kért berlinguertől arra, hogy miért nem közölte a L. unita a csehszlovák chartásoknak a szocialista országok belső helyzetét bíráló és az okp politikáját dicsérő levelét. a főtitkár elmondta, hogy a párt vezetői tanulmányozták a közlés lehetőségét, majd „hosszas megfontolás után,„ úgy döntöttek, hogy azért nem közlik a levelet, „mert nem kívánják az aláírókat kompromittálni,„.

kir/so éb

09.20 180383 0709

-.-

sk0021 4 230 mtik1023

ensz-hirek

new york, 1983. március 18. /reuter/taszsz/ - diego cordovez, az ensz főtitkárának az afganisztán körül kialakult helyzettel foglalkozó megbízottja genfben április 11-én folytatja tárgyalásait az érdekelt felekkel - jelentette be csütörtökön new yorkban a világszervezet szóvivője. cordovez főtitkár-helyettes a svájci városban külön-külön tárgyal majd afganisztán és pakisztán külügyminiszterével, és kapcsolatban fog állni irán képviselőjével is.

a szóvivő azt is közölte, hogy pérez de cuellar főtitkár diego cordovez társaságában március 26-án moszkvába utazik. ezzel megerősítette a szovjet fővárosban korábban elhangzott bejelentést.

x x x

csád csütörtökön levélben kérte az ensz biztonsági tanácsát, hogy sürgősen üljön össze a határai mentén kialakult helyzet kivizsgálására. a levél azzal vádolja libiát, hogy „fenyegeti,„

Nuv 10¹⁰

csád biztonságát. tripoli az ilyen vádaskodásokat korábban is határozottan visszautasította, és többször felszólította hisséne habré kormányát, hogy mondjon le libiai területekre támasztott igényéről. a kérdés napirendre tűzéséről még nem született döntés. ensz-források szerint hétfő előtt nem várható a bt összehívása.

x x x

az ensz apartheid-ellenes különbizottsága azt javasolta, hogy a világszervezet indítson nemzetközi méretű kampányt a fajüldöző politika felszámolására. jusuff maitana-sule, a bizottság elnöke new yorkban kijelentette: az apartheid politika büntény az egész emberiség ellen. a világszervezetnek kötelessége, hogy nemzetközi méretű harcot kezdeményezzen e politika felszámolására.

ml hf ng

09.29 180383 1608

-.-

sk0022 4 230 mtik1024

szovjet—amerikai

washington, 1983. március 18. /taszsz/ - a szovjetunió legfelsőbb tanácsának a béke és leszerelés kérdéseivel foglalkozó szekciója tagjai, köztük alekszandr szubbotyin, jurij izrael, valamint alekszandr csakovszkij washingtonban találkoztak az amerikai törvényhozás vezetőivel és tagjaival.

az őszinte légkörű találkozón a békével, az atomháboru veszélyének elhárításával és a leszereléssel kapcsolatos kérdéseket vitattak meg. amerikai részről charles percy szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke, robert michel, a képviselőház republikánus párti kisebbségének vezetője, melvin price, a képviselőház hadügyi bizottságának képviselője, a kongresszus néger képviselőcsoportjának tagjai és más törvényhozók vettek részt a megbeszélésen.

a szovjet parlamenti képviselők beszámoltak a szovjetunióknak a béke megszilárdításáért, a nemzetközi helyzet javításáért és az egyesült államok kormányzatának politikája miatt megromlott szovjet-amerikai kapcsolatok normalizálásáért tett erőfeszítéseiről. a találkozón áttekintették a szovjet-amerikai tudományos és műszaki együttműködés, a kétoldalú kereskedelmi-gazdasági, kulturális és más jellegű kapcsolatok helyzetét.

Nuv 10¹⁰

mindkét fél hangsúlyozta a párbeszéd, a különböző szintű szovjet-amerikai kapcsolatfelvételek, így a törvényhozások tagjai közötti találkozók jelentőségét. Jurij Izrael washingtoni tartózkodása alatt találkozott az amerikai környezetvédelmi hivatal munkatársaival is, Alekszandr Csakovszkij pedig nyilatkozott a csn tévétársaságnak.

- x -

csütörtökön Anatolij Dobrinyin, a Szovjetunió washingtoni nagykövete fogadást adott a Szovjet Tudományos Akadémia egyesült államokban tartózkodó küldöttsége tagjainak tiszteletére. A küldöttség, amelyet Jevgenyij Velihov akadémikus, a Szovjet Tudományos Akadémia elnökhelyettese vezet, a nukleáris leszerelés kérdéseit vitatta meg az amerikai kollégákkal.

pf hf ng

09.44 180383 1988

--

sk0023 4 230 mtik1025

rahim - amerikai katonai jelenlét

uj-delhi, 1983. március 18. /taszsz/ - Indiát aggasztja, hogy az egyesült államok növeli katonai jelenlétét az indiai-óceán és a perzsa-öböl térségében - jelentette ki a. a. rahim indiai külügyi államminiszter a parlament képviselőházában elhangzott felszólalásában.

az államminiszter emlékeztetett rá, hogy a közelmúltban washingtonban létrehozták a központi parancsnokságot /centcom/, amelynek az a feladata, hogy irányítsa a gyors reagálású erők működését az indiai-óceán és a perzsa-öböl térségében. ez a lépés szerves része a globális amerikai stratégiának, amelynek keretében washington fokozni kívánja katonai előkészületeit ezekben a körzetekben.

a világ más térségeiről szólva az indiai államminiszter hangsúlyozta, hogy india a jövőben is támogatja a namibiai nép függetlenségi harcát. sam nujoma, a délnyugat-afrikai népi szervezet /swapo/ elnöke és az indiai vezetők legutóbbi találkozására utalva

Nuu

elmondta: a felszabadítási szervezet vezetőjét indiai partnerei biztosították, hogy india következetesen kiáll az afrikai kontinens déli részén kibontakozó nemzeti-felszabadító mozgalmak ügye mellett.

gf hf ng

10.12 180383 1190

--

sk0024 4 300 mtik1026

chilei diplomata

genf, 1983. március 18. /afp/ - a svájci sajtó csütörtökön felháborodásának adott hangot amiatt, hogy a chilei kormány washington carrasco volt hadügyminisztert nevezte ki az ország képviselőjévé a genfi ENSZ-szervezetek mellé.

a chiléből emigrált egykori repülőztábornok, Sergio Poblete, aki jelenleg Belgiumban él, csütörtökön Genfben tartott sajtóértekezletén azzal vádolta Carrascót, hogy bűncselekményeket követett el az 1973. szeptemberi chilei katonai puccs után. Carrasco „sok hazafi megkínzásáért és bírói ítélet nélküli kivégzéséért felelős”, - mondta Poblete. Carrasco a chilei hadsereg Concepcion körzetében állomásozó harmadik hadosztályának volt a parancsnoka a puccsot követő hónapokban.

az ENSZ elfogadta Carrasco megbízólevelét, mivel - ellentétben az országok közötti gyakorlattal - az ENSZ-hez történő kinevezéshez nem szükséges a Világszervezet előzetes hozzájárulása. Svájc kormányának sincs joga elutasítani az ENSZ-szervezetekhez való kinevezést, kivéve azt az esetet, ha az ország biztonsága kerülne veszélybe. egy parlamenti interpelláció következményeként azonban a svájci kormány felhívta az ENSZ genfi főigazgatójának figyelmét „arra a felzudulásra, amelyet ez a kinevezés okozott a svájci közvéleményben,..”

a chilei külügyminisztérium csütörtökön neheztelését fejezte ki a svájci kormány lépése miatt.

sg hf ng

10.33 180383 1400

Nuu

--

sk0025 4 230 mtik1027

reagan / bécsi közbiztonság

bécs, 1983. március 18. /mti/ - a bécsben megjelenő napilap, a neue kronen-zeitung kommentátora pénteki írásában olyan tüzoltókhoz hasonlította reagan amerikai elnök tanácsadóit, akik nem tudván, hogy a lángok mely pontokon csapnak a magasba - mindent tulbiztosítanak. az nszk-beli választások után az európaiak végre igazi amerikai kezdeményezéseket vártak a nukleáris leszerelési tárgyalásokkal kapcsolatban. a fehér ház ura azonban továbbra is makacsul kitart az eredetileg tárgyalási alapnak meghirdetett „nullamegoldás”, mellett. a reaggal kapcsolatos fő probléma a bécsi lap cikkirója szerint az elnök szavahihetősége. mert mint ahogy a környezetvédelem ügyét is olyan személyre bízta, aki inkább védte az iparmágnások érdekeit, mint a környezetét - ugyanugy a fegyverkezési korlátozás tárgyalására is kikereste azokat a személyeket, akik e témakörben semmi egyebet nem látnak, mint az amerikai biztonsági érdekek veszélyeztetését.

x x x

brutálisan végrehajtott bűncselekmény foglalkoztatja szerda este óta az osztrák közvéleményt; az egyik bécsi belvárosi metróállomáson, a mellékhelyiségben ismeretlen fiatal férfi baltával támadt egy tizenegy éves kislányra. a szerencsétlen gyermek kezeivel próbálta felfogni a fejére mért ütést. a balta négy ujját levágta. utasok találtak az ájultan fekvő kislányra, aki a súlyos kézsérülésen felül erős agyrázkódást is kapott. a bécsi baleseti klinika orvosai 11 órás műtéttel visszavarrtak hármat a levágott négy ujj közül. a gyermek állapota a körülményekhez képest kielégítő, és hevenyészett személyleírást tudott adni támadójáról.

sz/ge éb

10.44 180383 1654

Nur

--

sk0026 4 230 mtik1028

az fkp pb a választásokról

párizs, 1983. március 18. /mti/ - a francia kommunista párt politikai bizottsága április 19-re és 20-ra összehívta a központi bizottság ülését, amelyen elemzik majd a községtanácsi választások tanulságait. a kb ülése előtt valamennyi pártszervezetben megvitatják a választások eredményeit.

a politikai bizottság nyilatkozatot adott ki, s ebben hangsúlyozza: bár a jobboldalnak nem sikerült elérnie a várt nagyarányú előretörést, a baloldalnak le kell vonnia a választások tanulságait. a baloldali választók egy részének tartózkodása az első fordulóban azt jelezte, hogy elégedetlenség mutatkozik a továbbra is nyomasztó problémák, így a munkanélküliség és az alacsony bérek miatt. a baloldalnak hatékonyabban kell folytatnia az 1981-ben megkezdett politikát az fkp és a szocialista párt kormányzati szerződése alapján, és teljesíteni kell az abban vállalt kötelezettségeket. az fkp továbbra is mindent megtesz a problémák megoldása érdekében, s a kommunista miniszterek teljes mértékben kiveszik részüket ebből a munkából.

a politikai bizottság aláhuzza nyilatkozatában, nem igaz a jobboldalnak az az állítása, hogy a választás „nagy veszítése”, a kommunista párt. a most lezajlott községtanácsi választások után a 9000 lakosnál nagyobb városok közül 184-ben, a 30 000 lakosnál nagyobb városok közül pedig 57-ben kommunista polgármester irányítja majd az ügyeket. /a szocialista párt e két kategóriában 194, illetve 61 polgármesteri tisztséggel rendelkezik/.

ds/so éb

11.06 180383 1523

Nur

--

sk0027 4 230 mtik1029

ausztrália—szovjetunió

canberra, 1983. március 18. /mti-afp/ - robert hawke ausztráliai miniszterelnök csütörtökön kijelentette, hogy kormánya normalizálni akarja a szovjetunióval fenntartott kapcsolatait, amelyek 1979-ben megromlottak, miután ausztrália csatlakozott az afganisztáni ellenforradalom leveréséhez nyújtott szovjet segítség nyomán a szovjetunió ellen hozott bojkott-intézkedésekhez.

ausztrália nem kívánja fenntartani azt a helyzetet, hogy a normális kapcsolatok kizárólag a kereskedelemre korlátozódnak - jelentette ki hawke, aki a március 5-i választásokon győztes munkáspárt vezéréként nemrég alakított kormányt. ugyanakkor a kormányfő utalt arra, hogy ausztrália változatlanul ellenzi a szovjetunió afganisztáni jelenlétét.

az előző, malcolm fraser vezette ausztráliai kormány az afganisztáni szovjet segítségnyújtást követően számos, a szovjetuniót hátrányosan érintő intézkedést hozott. egyebek között megakadályozta, hogy ausztráliai sportolók részt vegyenek a moszkvai olimpián, támogatta az amerikai gabonaembargót, elzárkózott magasrangú szovjet személyiségek fogadása, valamint a kétoldalu tudományos és kulturális megállapodások meghosszabbítása előtt. mindennek ellenére a szovjetunió az ausztráliai buza, gyapju és birkahús fontos piaca maradt, és ennek manapság, a mezőgazdasági termények és termékek kereskedelmének fokozódó válsága idején csak növekedhet a jelentősége.

pf sg ng

11.07 180383 1447

Nm

--

sk0028 4 230 mtik1030

szovjetunió-tunézia

tunisz, 1983. március 18. /taszsz/ - habib burgiba tunéziai államfő igen pozitívan értékelte, hasznosnak és kölcsönösen előnyösnek minősítette a tunéziai-szovjet kapcsolatokat azon a fogadáson, amelyet zinaida kruglova, a külföldi baráti és kulturális kapcsolatok szovjet társaságai szövetsége elnökségének elnöke tiszteletére adott.

a meleg légkörben lezajlott találkozón a két ország közötti barátság és együttműködés, elsősorban a társadalmi szervezetek közötti kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeiről folyt eszmecsere. a kétoldalu együttműködés terén burgiba mindenképp előtt a hidrotechnikai létesítmények építését emelte ki.

kruglovát fogadta mohamed mzali miniszterelnök és bedzsi kaid esz-szebszi külügyminiszter is.

ps hf ng

11.13 180383 0789

--

sk0029 4 230 mtik1031

kohl ajánlata straussnak

follinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1983. március 18. /mti/ - a nyugatnémet die welt és a süddeutsche zeitung pénteki száma ismerteti azt az ajánlatot, amelyet helmut kohll kancellár, a cdu elnöke tett szerda este franz josef straussnak, a csu elnökének, az nszk új kormányának összetételével kapcsolatban.

eszerint kohll jogosnak ismerte el a csu-nak azt a követelését, hogy az új kormányban erősödjék befolyása, hiszen a március 6-i választáson jobb eredményt ért el, mint az fdp.

kohl felajánlotta, hogy ennek megfelelően strauss legyen az nszk alkancellárja, és egyúttal vegye át valamelyik minisztérium vezetését, a külügyi, a pénzügyi és a gazdaságügyi kivételével. a die welt szerint az ajánlat egyértelműen a hadügyminisztériumot jelentette, amelynek hatáskörét kohll kész lenne kiszélesíteni strauss kedvéért. bonnban azonban rámutatnak, hogy az ajánlat

Nm

együttal csapda is: straussnak ugyanis a hatvanas évek elején egyszer már nem éppen dicsőséges körülmények között távoznia kellett a hadügyminisztérium éléről. ezért strauss vonzalma az elmúlt időben nem a hadügyminisztérium, hanem pontosan a kohl által megtagadott három másik minisztérium iránt volt érezhető.

strauss szombaton közli kohllal, hogy visszatér-e az országos politikába vagy inkább münchenben marad mint bajor tartományi miniszterelnök.

kohl szerdai ajánlatának második része ez utóbbi változatot próbálta erősíteni. kohl ugyanis kijelentette: ha strauss mégis inkább münchenben maradna, akkor ő mint kormányfő feltétlenül gondoskodni szeretne a csu nagyobb súlyáról. ezért a csu az eddigi négy minisztérium mellé megkaphatná a mezőgazdaságit is, amit eddig a szabaddemokraták vezettek. az új kormányban így 5:3 lenne a tárcák aránya a csu javára az fdp-vel szemben. strauss pártja ezen túlmenően az eddigi 3 helyett 5 államtitkári posztot követel magának.

fkj/so éb

11.15 180383 1939

--

sk0030 4 230 mtik1032

iraki küldöttség

moszkva, 1983. március 18. /mti/ - a szovjetunió legfelsőbb tanácsának meghívására pénteken moszkvába érkezett az iraki nemzeti tanács küldöttsége naim haddadnak, a tanács elnökének vezetésével.

a küldöttséget a repülőtéren vitalij ruben, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa nemzetiségi tanácsának elnöke és más hivatalos személyiségek fogadták.

hj/ge éb

12.31 180383 0397

ll

--

sk0031 4 230 mtik1033

spanyol- angol viszony

madrid, 1983. március 18. /mti/ - csalódottságuknak adnak hangot a spanyol lapok fernando moran külügyminiszter londoni villámlátogatása kapcsán. az el pais „eredmény nélkül,, című cikkében azt emeli ki, hogy gibraltár ügyében továbbra sincs érdemi előrehaladás. legfeljebb annyi, hogy ez év tavaszán újra tárgyalóasztalhoz ülnek ebben a témában.

az abc azon a véleményen van, hogy moran látogatása, tovább hűtötte a spanyol-angol kapcsolatokat. már csak azért is mert a kényes és megosztó véleménykülönbségek újbóli feszegetése, egyben az ellentétek nagyságát is érzékelteti.

a ya című lap arra helyezi a hangsúlyt, hogy a gibraltári rács tavaly decemberi részleges megnyitásával „a madridi kormány kedvezőbb feltételeket kívánt teremteni a tárgyalásokhoz, de ezt angol részről nem értékelték,,.

a diario-16 kommentárjában azt a következtetést vonja le, hogy „az angol kormány a gibraltári témával,, nyomást akar gyakorolni madridra, ezzel próbálja siettetni az ország belépését a nato katonai szervezetébe.

az el pueblo azt írja, a londoni látogatás balul ütött ki. még inkább elmérgesítette a két ország amúgy is sok ellentéttel terhelt viszonyát.

ky/dj éb

12.45 180383 1232

ll

--

sk0032 4 230 mtik1034

sziria-libanon

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983. március 18. /mti/ - damaszkuszban határozottan megcáfolták azt a reuter brit hírügynökség által terjesztett spekulációt, hogy sziria ismert álláspontját feladva, hajlandó lenne elfogadni egy olyan izraeli-libanoni biztonsági egyezményt, amely korlátozott katonai szerephez juttatná izraelt a dél-libanoni biztonsági övezetben. a tiszri című kormánylap pénteki kommentárja rámutat: „sziria ismételtén megerősíti azt a határozott álláspontját, hogy kategórikusan elveti a libanoni földön való izraeli jelenlét minden formáját, függetlenül attól, hogy mennyire korlátozott vagy milyen keretek között valósul meg ez a jelenlét. s teszi ezt azért, mert az ilyen jelenlét nemcsak libanon szuverenitását és függetlenségét fenyegeti, hanem veszélyt jelent sziria nemzetbiztonságára, sőt az arabok jövőjére, létezésére is.,,

a damaszkuszi rádió ugyanakkor élesen bírálta az izraeli-libanoni csapatkivonási tárgyalások „meggyorsítását”, célzó új amerikai elgondolásokat, amelyeket a libanoni és az izraeli külügyminiszter washingtoni látogatását követően fogalmaztak meg. „a libanonnak ajánlott washingtoni megoldás nem több, mint hogy választhat az izraeli megszállás és a teljes amerikai uralom között /a többnemzetiségű haderő révén/. washington olyan békét akar rákényszeríteni libanonra, amely nem egyéb, mint az izraeli agresszió másik arca,, - állapítja meg a damaszkuszi kommentár.

míg libanon üdvözölte az új amerikai javaslatokat, a dél-libanoni katonai jelenlétéhez ragaszkodó izrael fenntartással fogadta őket, de hivatalos tel-avivi állásfoglalás csak a kormány vasárnapi ülése után várható.

vasárnap izraelbe várják philip habib amerikai megbízottat, majd hétfőn az izraeli natanyában megtartja soron következő ülését az izraeli, a libanoni és az amerikai küldöttség. a bejruti amerikai követség közleménye elismerte, hogy az egyesült államok teljes jogú partner lesz bármilyen biztonsági megállapodásban. a részvétel formája lehet egy katonai vegyesbizottság, a libanoni hadsereg felszerelése és kiképzése, különböző egyezményi garanciák vállalása.

az izraeli megszálló hadsereg péntek délelőtti nagyarányú átfésülési, letartóztatási kampányt indított dél-libanonban. nagy felháborodást keltett, hogy egy mohamedán vallási vezető és az arab liga egyik képviselője is a letartóztatottak között van.

ll

péntekre virradóra bejrut déli részében ismeretlen tettesek kézigránátos támadást hajtottak végre a négy nemzetiségű haderő egyik francia egysége ellen.

bz/ge éb

12.51 180383 2594

-.-

sk0033 4 230 mtik1035

Lisszaboni megállapodás

aczel endre, az mti tudósítója jelenti:

London, 1983. március 18. /mti/ - londoni diplomáciai megfigyelők szerint gyakorlatilag érvényét veszítettnek tekinthető nagy-britannia és spanyolország 1980-ban kötött lisszaboni megállapodása.

ez az okmány a franco tábornok által 1969-ben lezárt spanyol-gibraltári határ újramegnyitásáról és a kétoldalu kapcsolatok vitás kérdéseinek tárgyalásos tisztázásáról rendelkezett.

spanyol részről az érdemi tárgyalások célját és értelmét mindig abban látták, hogy gibraltár - több, mint két és háromnegyed évszázad után - visszakerüljön a spanyol anyasországhoz. nagy-britannia ezzel legfeljebb hallgatólagosan volt kész egyetérteni. számára ugyanis a „falklandi elv”, a mérvadó. eszerint a gyarmatok föladása csak akkor történhet meg, ha a helyi lakosság is úgy akarja. a gibraltáriak viszont, hasonlóan a falklandiakhoz, a brit korona alattvalói kívánnak maradni.

1982 decemberében fernando moran spanyol és francis pym brit külügyminiszter megállapodott, hogy a következő év tavaszán megkezdik a hivatalos tárgyalásokat a gyarmat jövőjéről. közvetlenül ezután spanyolország, gesztusként, megnyitotta a gibraltári határt a gyalogos forgalom előtt.

a szerdán és csütörtökön londonban lezajlott thatcher-moran és pym-moran találkozók azonban semmi kézzelfoghatót nem hoztak. nincs időpontja sem a tárgyalások felvételének, sem a határ teljes megnyitásának. moran a maga részéről a lisszaboni megállapodást már nem is „megállapodásnak”, hanem csak „nyilatkozatnak”, minősítette, utalva a benne foglaltak egyik felet sem kötelező voltára.

ll

megfigyelők szerint madrid attól tart, hogy a közös piachoz való spanyol csatlakozást nem csak franciaország fogja késleltetni, hanem nagy-britannia is - ha csak a spanyol kormány nem nyitja meg teljesen a gibraltári határt. london ugyanis azt állítja, „abszurdum”, volna, ha két egk-tagország között zárt határok léteznének.

egyébiránt margaret thatcher kormánya „teljes támogatásról”, biztosította a spanyol csatlakozási kérelmet, csakugy, mint spanyolországnek a nato integrált katonai szervezetébe való belépését.

ae/so éb

12.58 180383 2193

-. -

sk0034 4 230 mtik1036

magyar kulturális napok kabulban

kabul, 1983. március 18./mti/ - magyarország felszabadulásának 38. évfordulója alkalmából magyar kulturális napokat tartanak kabulban. a hétfői nyitó rendezvényen jelen volt dasztagir pandzszeri, az afganisztáni népi forradalmi párt kb pb tagja, s. pajgir, a kb pb póttagja, az afgán-magyar baráti társaság elnöke és számos más közéleti személyiség.

a kulturális napokat kiss dezső, a magyar népköztársaság kabuli nagykövete nyitotta meg. a rendezvénysorozat keretében magyar filmeket mutatnak be, rádió- és televízióműsorokat sugároznak, kiállításokat tartanak, és egy könyvgyűjteményt adtak át a kabuli egyetemnek.

kzs ai lb

13.26 180383 0686

-. -

sk0035 4 230 mtik1037

angola-dél-afrika

luanda, 1983. március 18. /taszsz/ - angolában a nemzeti újjáépítést rendkívüli mértékben akadályozza a dél-afrikai köztársaság ellene viselt hadüzenet nélküli háboruja - jelentette ki észak-kvanza tartományban elhangzott beszédében pedro de castro van dunen energiaügyi miniszter.

a dél-afrikai köztársaság fegyveres erői és az angola-ellenes bandák sorozatos támadásokat hajtanak végre és elsősorban a stratégiai jelentőségű gazdasági objektumokat próbálják megsemmisíteni. ezt bizonyítják a közelmúltban végrehajtott diverziós cselekmények, amelyek célpontjai angolai vizierőművek voltak - emlékeztett van dunen.

gf ai lb

14.09 180383 0671

-. -

sk0036 4 230 mtik1038

zimbabwe - farmerek

harare, 1983. március 15. /mti-reuter/ - zimbabwében az elmúlt napokban ismeretlen tettesek elraboltak egy fehérbőrű farmert. a kormány szóvivője szerint az akciót valószínűleg a korábban feloszlott zimbabwei népi forradalmi hadseregből /zipra/ kivált személyek hajtották végre.

a tettesek irásos fenyegetőzést hagytak maguk után, s ebben közölték, hogy megölik a farmert és a múlt júliusban elrabolt hat külföldi turistát, ha a hónap végéig a hatóságok nem engedik szabadon dumiso dabengwát, a zipra titkosszolgálatának volt vezetőjét és masuku tábornokot, a zipra volt parancsnokát - aki egyébként jelenleg a zimbabwei egyesített hadsereg parancsnokhelyettese. e két személyt hazaárulás vádjával bíróság elé állították.

zimbabwében az utóbbi időben a kormány erélyes lépéseket tett joshua nkomo és szervezete, a hazafias front ellen. azzal vádolják a politikust, hogy dél-afrikai támogatással meg akarja dönteni a jelenlegi rendszert. nkomo a múlt héten illegálisan botswanaba szökött, majd onnan londonba utazott. a zipra feloszlása óta sok

de

fegyveres és a hadseregből szökött katona kóborol szabadon, szüntelenül megütközve a kormánycsapatok egységeivel. ezeknek az elemeknek a tevékenysége nkomo egykori szűkebb pátriájában, matabeleföldön a belpolitikai feszültség fő forrása.

gf ai lb

14.52 180383 1348

--

sk0037 4 230 mtik1039

rövid hírek

egyiptomi miniszterek

kairó, 1983. március 18. /mti/ - kihallgatják és szükség szerint bíróság elé állítják azokat az egyiptomi minisztereket, akik gyanuba kerültek eszmat szadatnak, a néhai elnök öccsének nemrég befejeződött bírósági tárgyalásán - közölte az egyiptomi főállamügyész. a közelmúltban mubarak elnök menesztette az eszmat szadat vállalatának szivességeket tevő ipar- és bányai minisztert, abu zaghat, valamint ahmed nuh közellátási és belkereskedelmi minisztert. szoliman metvalli szoliman szállítási, közlekedési és hajózási miniszter a várakozásokkal ellentétben a helyén maradt.

spanyolország - sztrájk

madrid, 1983. március 18. /taszsz/ - huszonnégy órás általános sztrájkot tartottak spanyolországban a hajóépítő munkások valencia, sevilla, bilbao és cádiz kikötővárosokban. a sztrájkoló munkabérük emelését, munkakörülményeik javítását és a munkahét lerövidítését követelik.

usa - repülőgépbaleset

san francisco, 1983. március 18. /taszsz/ - felrobbant a united airlines amerikai légitársaság boeing-727 típusu gépének hajtóműve, amikor a repülőgépet felszállásra készítették fel san francisco nemzetközi repülőtérén. az elmúlt héten már másodszor ért ilyen baleset a légitársasághoz tartozó járatot.

pk te ai lb

14.56 180383 1300

--

sk0038 4 300 mtik1040

olasz parlament - kisebbségbe került a kormány

király ernő, az mti tudósítója jelenti:

róma, 1983. március 18. /mti/ - az olasz kormánykoalíció három alkalommal került kisebbségbe pénteken az 1983. évi költségvetés tétéles szavazásánál. a képviselőházban folyó vita a többség nem várt vereségével végződött.

pénteken délelőtti három módosító indítvány feletti vitára és szavazásra került sor, ebből kettőt a kommunista, a harmadikat pedig a proletáregység-párti képviselőcsoport nyújtotta be. az első javaslatot, amelyben az okp a tervezetnél 40 milliárd lírával nagyobb támogatást kért a kisiparnak, egy szavazat többséggel elfogadták a képviselők. a második javaslatnál ugyancsak kisebbségbe került a kormány: a tervezett 1478 milliárd helyett - kommunista javaslatra - 2418 milliárd lírát fordítanak a déli országrész rendkívüli beruházásaira.

az érzékeny kettős vereség után a kereszténydemokrata párt úgy döntött, hogy kedd reggelre halasztja péntekre kitűzött vezetőségi ülését és a padsorokból hiányzó képviselőket sürgősen a parlamentbe rendeli. ez sem segített azonban, mert a harmadik szavazásnál is az ellenzék javaslata kapott több voksot. ennek értelmében a tervezetnél 300 milliárd lírával költhet többet a mezőgazdaság a háziállattenyésztés fejlesztésére.

giovanni goria kincstárügyi miniszter kijelentette, hogy az egyébként is „lyukas” költségvetés számára komoly gondot jelent a többlet előteremtése.

a pénteki „hideg zuhany” után a kereszténydemokraták a szocialistákra és a szociáldemokratákra igyekeznek háritani a felelősséget a vereségért, mondván, hogy bojkottálták a szavazást. tény azonban, hogy a jelenlévő kereszténydemokrata képviselők közül is néhányan éltek a titkos szavazás lehetőségével és az ellenzékkel szavaztak.

kir/dj

15.02 180383 1810

ll

--

sk0039 1 230 mtik1041

javítás aa mtik 1005-re

heti várható események

mai mtik 1005. számon kiadott jövő heti esemény
előrejelzésünkben a márc. 21-re jelzett föld napja k i m a r a d !

/az eseményre márc. 30-án kerül sor./

áe

15.11 180383 0234

--

sk0040 4 230 mtik1042 /panoráma/

az al azhar egyetem milleniuma /1.rész/

patak károly kairói levele:

kairó, 1983. március 18. /mti-panoráma/ - az irások tanúsága szerint a kairói al azhar egyetem már tíz esztendővel ezelőtt belépett milleniumi évébe, az évfordulós ünnepeket mégis mostanra, március 18-ra halasztották. a fatimida-korszakban alapított egyetemet pénteken ünnepi imával - hoszni mubarak elnök jelenlétében - avatták hivatalosan is ezerévéssé. a feldiszített, újrafestett, felvirágozott al azhar, az iszlám hitélet szövétneke, hatalmas tömegeket vonzott az évfordulón: belföldi és külföldi előkelőségek sereglettek köszöntésére, s a kairói mecsetek megafonjai mind az al azhart üdvözölték.

amikor 972-ben az al azhar egyetemen az első előadásokat tartották, a diákok turbánt, kaftánt hordtak, gyékényről lesték az alacsony széken kuporgó sejk bölcs szavait, amelyek megvilágították az iszlám hitét, az arab nyelv mélységeit, a kor irodalmát és filozófiáját. az al azhar ma is, mint volt nemzedékek hosszú sorának, szunnita iszlám világ legfőbb teológiai tekintélye, a korán tanainak, az iszlám törvénytárnak - a sariának -, s az arab nyelvnek első számú tanulmányi központja.

az egyetem megőrizte a hitéletben hagyományos szerepét, de 1961-től kezdve, amikor nasszer elnök reformjainak szele átsöpört az ódon falakon, a teológia, a saria és az arab nyelv oktatásával foglalkozó fakultások mellett a kor szükségleteihez igazodó karok sorakoztak fel. azóta az al azhar egyetem 3605 professzora a

Aé

kilencvenezer hallgatónak tanít kereskedelmet, orvostudományt, műszaki ismereteket, agrártárgyakat, gyógyszerészetet, idegen nyelveket, humán tárgyakat is. a legnagyobb fakultás az al azhar egyetemen ma már a nyolcezer diákot képző kereskedelmi szak, s a földre terített gyékényeket felváltották a korszerű tantermek, diákothonok - közöttük a kétezer külföldi diákot elszállásoló kollégium.

az al azhar egyetemen végzetek megtalálhatók az egyiptomi közélet minden területén, de a többi arab ország vezető értelmiségiei között is. /folyt./

pk/hn fg

15.15 180383 2071

--

sk0041 4 230 mtik1043

az al azhar egyetem milleniuma /2.rész/ - panoráma

az egyetemre nem könnyű bejutni. feltétele többek között az, hogy a jelentkező az al azhar valamely gyakorló középiskolájában szerezzen ehhez jogot és alapokat. ilyen iskolák országsszerte működnek. kivételek előfordulnak, de ilyen esetekben a hallgatónak előkészítő évet kell végeznie. a többi egyiptomi egyetem tanrendjéhez képest az al azhar azt a szigoritást is tartalmazza, hogy bármi legyen is a diák felvett tárgya, mindenki számára kötelező az iszlám hittan, az arab nyelv és a saria. még a legnehezebb fakultások, például az orvostudományi kar diákjainak is hetente négy-öt órát kell hallgatniuk ezekből a tárgyakból. az egyetem tizenhárom kara közül jelenleg öt az, amely kizárólag iszlám tudományokkal foglalkozik.

az al azhar története szorosan összefonódik egyiptom kairói történelmével. forradalmi hagyományait ma is büszkén idézik. amikor napóleon 1798-ban megtámadta egyiptomot, az al azhar sejkjei és diákjai fellázadtak a hitetlen külföldiek ellen. az al azhar mecsetje 1919-ben az angol megszállók elleni felkelés gyújtópontja volt: nasszer is innen hirdetett ellenállást 1956-ban, amikor az országot angol-francia-izraeli agresszió érte.

pk/hn fg

15.16 180383 1244

Aé

--

sk0042 4 300 mtik1045

p-2 szervezet - felmentés

király ernő, az mti tudósítója jelenti:

róma, 1983. március 18. /mti/ - a p-2 titkos árnyékhatalmi szervezet, amely 1981 tavaszán a háboru utáni olaszország egyik legnagyobb politikai válságát okozta, ernesto cudillo római vizsgálóbíró szerint csupán „a megtévesztettek és a becsapottak szervezete”, volt. így - legalábbis a vizsgálóbíró szerint - egykori tagjait sem lehet felforgatással vádolni.

cudillo azt állítja, hogy a 963 tagu titkos szervezet - amelyben, mint ismeretes, többségében jelentős politikai személyiségek, magas rangú katonatisztek vettek részt - úgy jött létre, hogy a „tagok azt hitték: szabadkőműves páholyba iratkoznak be,,.

a vizsgálóbíró azt javasolja, hogy szüntessék meg az eljárást a p-2 mintegy 200 közalkalmazott résztvevője ellen. licio gellit, a szervezet volt elnökét is csupán kémkedésért, valamint - mintegy tíz személy érintő - titkos politikai szervezkedésért vonná felelősségre.

a bejelentés meglepetést és zavart keltett az olasz politika azon köreiben, akik tisztázni szeretnék volna a p-2 árnyékhatalmi szervezet igazi szerepét.

giovanni spadolini, aki miniszterelnökként jelentős mértékben hozzájárult, hogy parlamenti vizsgálóbizottság dolgozza fel a politikai botrány minden részletkérdését, veszélyesnek minősítette a javaslatot. hasonlóképpen nyilatkozott a vizsgálóbizottság kereszténydemokrata elnöke is.

az olasz sajtó rámutat: a vizsgálóbíró manőverének egyetlen következménye látszik biztosnak: ezek után csökkent az esélye, hogy licio gellit a svájci igazságügyi szervek kiadják olaszországnak.

kir/dj ki
16.03 180383 1640

ll

--

sk0043 4 230 mtik1046

tyihonov-dzsallud

moszkva, 1983. március 18. /mti/ - pénteken moszkvában megtartotta befejező megbeszéléseit nyikolaj tyihonov, az szkp kb pb tagja, a szovjetunió minisztertanácsának elnöke és abdusszalam dzsallud, a libiai arab szocialista népi állam forradalmi vezetőségének tagja.

a találkozon a két politikus összegezte az eddigi tárgyalások eredményét. megbeszéléseiken a szovjet-libiai politikai, kereskedelmi-gazdasági, tudományos-műszaki és egyéb területeken megvalósuló együttműködés kérdéseiről volt szó. mindkét részről rámutattak, hogy az őszinte, és a kölcsönös megértés légkörében megtartott tárgyalások újabb fontos állomását jelentik a két ország együttműködésének és baráti kapcsolatainak erősítésében.

a felek hangsúlyozták, hogy a két ország vezetőinek immár rendszeressé vált találkozóit a gazdasági együttműködés megerősítését, a békéért, a háboru veszélyének elhárításáért, az enyhülés eredményeinek megóvásáért folytatott harc céljainak elérését szolgálják.

szovjet és libiai részről egyaránt nagy figyelmet szenteltek a közel-keleti problémakörnek. élesen elítélték izraelnek libanon és a palesztinai nép bűnös agresszióját, a szíriai arab köztársaság ellen elkövetett szűnni nem akaró provokációkat. mindezekért nem egyedül izraelt, hanem az egyesült államokat is felelősség terhel - hangsúlyozták.

szovjet részről a találkozon résztvettek többek között: szemjon szkacskov, a külgazdasági kapcsolatok állami bizottságának elnöke, nyikolaj ogarkov, a honvédelmi miniszter első helyettese, nyikolaj komarov, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, .

libiai részről jelen volt többek közt abu bakr junisz dzsabir, a forradalmi vezetőség tagja, a libiai fegyveres erők főparancsnoka, abdelati el-obeidi, a külkapcsolatokkal foglalkozó népi iroda /a külügyminisztérium/ titkára, abdel madzsid al kuud atomenergiaügyi titkár, dzsoma szalem al-arbas, villamosenergiaügyi titkár, umar munsztafa al-muntaszir, nehézipari titkár.

kr/dj ki
16.07 180383 2022

V ellen folytatott

ll

--

sk0044 4 230 mtik1047

sadli tuniszban

tunisz, 1983. március 18. /upi/ - bendzsedid sadli algériai államfő pénteken háromnapos látogatásra tuniszba érkezett. látogatása újabb lépést jelent a három egykori észak-afrikai francia gyarmat, algéria, tunézia és marokkó kibékülésének irányába.

algéria és tunézia viszonya hosszú évekig igen hűvös volt, és csak az elmúlt hónapokban kezdett felmelegedni, a két kormány egymás iránt tett békülékeny gesztusai következtében.

tuniszban és algerban az utóbbi időben felhívások hangzottak el a három észak-afrikai ország kibékülésére. bendzsedid sadli a közelmúltban az algériai-marokkói határon találkozott ii. hasszán marokkói uralkodóval, akivel a többi között megvitatta a marokkói-algériai viszony legsúlyosabb tehertételének számító nyugat-szaharai kérdést is. a marokkói fővárosban pénteken hivatalosan bejelentették, hogy hamarosan marokkói-algériai külügyminiszteri találkozót tartanak a két ország határának megnyitásáról és a nyugat-szaharai konfliktus miatt 1976-ban megszakadt kapcsolatok normalizálásáról.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

nyugati megfigyelők véleménye szerint sadli tunéziai látogatása hozzájárulhat libia további elszigetelődéséhez. kadhafi ezredes, a libiai forradalom vezetője ugyanis nemrég elítélőleg nyilatkozott a három ország közeledéséről.

to ai lb
16.13 180383 1390

Al

--

sk0045 4 230 mtik1048

parlamentari választások finnországban

helsinki, 1983. március 18. - finnországban vasárnap és hétfőn járulnak az urnák elé a szavazók, hogy újjáválasszák a következő 4 évre a 200 fős törvényhozói testületet. a finn választási törvények értelmében minden 18 éven felüli állampolgárnak szavazati joga van. az országban mintegy 15 választási körzetet hoztak létre, egy-egy körzet, a lakosság lélekszámától függően 7-27 képviselőt küldhet a parlamentbe, a pártoknak a körzetben elért szavazati aránya megoszlása szerint.

néhány nappal a szavazás előtt, a választási kampány befejező szakaszaként csütörtökön a televízió mutatta be a március 20-21-i választások főszereplőit a szavazópolgároknak. a késő estébe nyúló vita lényegében csupán a politikusok korábbi álláspontját összegezte. az adás középpontjában a legfontosabb belpolitikai téma, a munkanélküliség, illetve a jövőbeni kormány összetételének kérdései szerepeltek.

pártja nevében kalevi sorsa a szociáldemokraták fokozott erőfeszítését, megfelelő gazdaságpolitikát ígért. a finn népi demokratikus szövetség elnöke, kalevi kivistö, munkaidőcsökkentést, a nyugdíjkorhatár leszállítását helyezte kilátásba, a polgári pártok, köztük a nemzeti koalíciós/konzervatív/ párt viszont a munkanélküliség leküzdését a beruházási adó megszüntetésével, a forgalmi adó emelésével s a szociális kiadások jelentős megnyírbálásával kívánja megoldani.

ami az adásból ugyancsak kiderült az, hogy a szavazások elkészítésének finiséhez érkező finnországban a verseny a voksokért a két legnagyobb párt, a konzervatív koalíció párt és a szociáldemokrata párt között dől el. a közvéleménykutatások legfrissebb adatai szerint szociáldemokrata párt a 79-es választásokhoz képest növelheti befolyását és a szavazatok 26,5 százalékára számíthat, a koalíciók szorosán mögötte 26 százalékot remélhetnek. a finn népi demokratikus szövetség az előrejelzés szerint nem éri el az 1979-es választások 17,9 százalékát, most 15,2 százalékra teszik szavazati arányát.

gáti/th

16.21 180383 2033

Al

--

sk0046 4 230 mtik1049

befagyasztás

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. március 18./mti/ - a fehér ház érdekei mellett hadakozó republikánusok parlamenti manőverezése volt az oka annak, hogy az amerikai képviselőház szerdán 13 órás vita után kénytelen volt elhalasztani a szavazást az atomfegyverek befagyasztásáról - állapítják meg az amerikai politikai elemzők, a szavazás elmaradásával olyan helyzet állt elő, amelyben a kormány jutott bizonyos előnyhöz, miután szerdán biztos vereség előtt sikerült elmenekülnie.

bár thomas o. neill, a képviselőház elnöke még mindig valószínűnek tartja a 60-100 szavazatos nagyarányú győzelmet a befagyasztás hívei számára, a washington post hirmagyarozója szerint a kormány a republikánusok és déli demokraták konzervatív koalíciójának feltámadásában bizik. annyi bizonyos, hogy a szerdai vitában a republikánusok időnyerés céljából terjesztettek elő tizenegy módosító javaslatot, s miután ezek egyikét a képviselőház csak 6 szavazatos többséggel utasította el, most úgy vélik, hogy az idő nekik dolgozik.

a képviselőház zsufolt napirendje miatt a határozati javaslat valószínűleg csak husvét után kerülhet újra a ház elé, s a hátralevő időben elkeseredett „lobbyszás”, várható mind a kormány, mind az antinukleáris mozgalom részéről.

a kormányzat katonai politikája e taktikai siker ellenére növekvő ellenállásba ütközik. a fehér ház korábban a parlamenti halogató taktikában keresett és talált menedéket az elkerülhetetlennek látszó vereség előtt a katonai költségvetés kérdésében, valamint kenneth adelmannak a fegyverzetellenőrzési és leszerelési hivatal élén való jóváhagyása ügyében is. a husvét parlamenti szünet után mindezeket a kérdéseket napirendre kell majd tűzni. nem biztosított a kormányzat számára az sem, hogy megértésre talál a kongresszusban az mx-rakéták telepítésére vonatkozó új tervzete, amelyet szakértői bizottság terjeszt elő ugyancsak husvét után.

br/hn ki

16.25 180383 1964

--

sk0047 4 230 mtik1050

madridi találkozó

madrid, 1983. március 18./mti/ - a madridi találkozó pénteki plenáris ülésének egyetlen szónoka volt. achille silvestrini nagykövet, a vatikáni delegáció vezetője, a találkozó szempontjából különösen kritikusként nevezte a mostani időszakot és rámutatott, hogy a találkozó esetleges elhúzódása fékezne az európai enyhülési folyamatot. a vatikáni delegáció vezető véleménye szerint a megállapodás viszont a konferencián résztvevő államok közötti kapcsolatok javulását segítené elő.

ky/jp

16.29 180383 0526

--

sk0048 4 230 mtik1051

koszovo - szerb ksz elnöksége /1.rész/

belgrád, 1983. március 18./mti/ - a szerb szocialista köztársasághoz tartozó koszovo autonóm tartomány politikai, társadalmi helyzetét elemezték a szerb kommunisták szövetsége kb elnökségének belgrádban megtartott ülésén.

a tanácskozáson megállapították, hogy a szerb ksz által a koszovo kommunisták szövetségnek és a tartomány többi szocialista erőinek az albán nacionalisták és irredenták elleni harchoz nyújtott támogatás jelentős mértékben hozzájárult koszovo politikai helyzetének megszilárdításához. a koszovo kommunisták szövetsége - hanbgoztatták a belgrádi tanácskozáson - fokozatosan megszabadul az eszmei fogyatékoktól, a passzivitástól és a liberalizmustól, amely az 1981. évi ellenforradalmi események előtt eluralkodott a tartomány pártszervezetében.

a koszovo szocialista erők tevékenysége jelenleg elsősorban a gazdasági területre, a kedvezőtlen gazdaságfejlődési tendenciák okainak megszüntetésére irányul. az intézkedések ellenére azonban a tartomány gazdasági helyzete továbbra is súlyos problémákkal terhes, ezért a szerb szocialista köztársaságban külön lépéseket is tesznek a koszovo gyorsabb fejlesztését célzó politika teljes megvalósítása érdekében.

le

a szerb ksz kb elnöksége megállapította, hogy a koszovói politikai-biztonsági helyzet megszilárdításában jelentős eredmények születtek, de ezek még nem elégségesek. a tanácskozáson aggodalommal szóltak arról, hogy - bár az albán nacionalisták részéről kevesebb a durva és nyílt nyomás, a szerbek és crna goraiak személyes és vagyoni biztonsága elleni támadás - továbbra is nagy méretű a szerbek és crna goraiak elköltözése a tartományból.

a szerkesztőségek tájékoztatására:

az elnökségi ülésen szorgalmazták továbbá, hogy a tömegtájékoztatási eszközök szervezettebben kapcsolódjanak be abba a politikai tevékenységbe, amely jugoszláviában enver hodzsa titoisták című könyve és más albániai propagandaanyagok megjelenése után a tiranai rendszer durva jugoszlávellenes fellépéseinek megbélyegzésére bontakozott ki.

kd/jp

16.39 180383 2142

-. -

sk0049 4 230 mtik1052

rövid hírek

meteorológusok

berlin, 1983. március 18. /taszsz/ - a szocialista országok meteorológiai szolgálatainak vezetői berlinben tanácskozást tartottak a közös tudományos és kutató munka összehangolásával kapcsolatos kérdésekről. a találkozóon bulgária, csehszlovákia, a koreai ndk, kuba, lengyelország, magyarország, mongólia, az ndk, románia és a szovjetunió képviselői vettek részt.

lopatka - poggi

varsó, 1983. március 18. /mti/ - varsóban pénteken adam lopatka miniszter, a lengyel állami egyházügyi hivatal vezetője fogadta luigi poggi érseket, pápai nunciust, aki több napos látogatást tesz az országban. a találkozóan az állam és az egyház viszonyáról és más, kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdésekről volt szó. poggi érseket előzőleg fogadta stefan olszowski külügyminiszter, aki a

del

többi között ii. jános pápa juniusra tervezett lengyelországi látogatásának előkészületeiről tárgyalt vele.

robbanás

fort dix, 1983. március 18. /upi/ - négy amerikai katona életét vesztette, kettő pedig megsebesült a new jersey állambeli fort dix támaszponton, mert felrobbant egy lőszerszállítmány, amelyet kísérték a vizsgálat még nem derítette fel, milyen lőszert szállítottak, és mi okozta a robbanást.

spanyolország - kuba

madrid, 1983. március 18. /mti/ - jános károly spanyol király pénteken fogadta a hivatalos látogatáson madridban tartózkodó isidoro malmierca kubai külügyminisztert. a szigetország diplomáciájának vezetője átadta a spanyol királynak fidel castro államfő kubai látogatásra szóló meghívását.

az al azhar egyetem millenniuma

kairó, 1983. március 18. /mti/ - pénteken megkezdődött a kairói al azhar egyetemnek, az iszlám világ egyik szellemi központjának millenniumi ünnepe sorozata. az al azhar mecsetben rendezett ünnepi imán részt vett hoszni mubarak államelnökkel az élen a kormány számos vezetője.

to rg sg ky pk tj lb

16.40 180383 1926

-. -

sk0050 4 230 mtik1053

szocialista gazdaság - bogomolov /1.rész/

fazekas lászló, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1983. március 18. /mti/ - a szocialista országok gazdasági fejlődésének néhány kérdéséről szólt pénteken moszkvában újságírókkal találkozóva oleg bogomolov akadémikus, a szovjet tudományos akadémia szocialista világrendszer gazdasági intézetének igazgatója.

a szocialista országok előtt álló legfontosabb feladatnak bogomolov a gazdasági fejlődés intenzív tételét nevezte. felhívta rá a figyelmet, hogy a gazdasági tevékenység intenzitásának nem

fi

kielégítő szintje ma még sok esetben érezteti kedvezőtlen hatásait a szocialista országokban. a negatív jelenségek között említette a különböző gazdasági források korlátozott voltát, a termelés és a fogyasztási igények közötti összhang hiányát.

ezzel kapcsolatban kitért arra is, hogy ma több szocialista országban nem sikerül maradéktalanul kielégíteni a lakosság igényeit mezőgazdasági, élelmiszeripari termékekből. ennek oka az, hogy az elmúlt évtizedben a kgst-országok egy részében a termelés növekedése nem tudta követni a kereslet ugrásszerű növekedését. az egyensúly helyreállításának legbiztosabb módja - mondotta bogomolov - a mezőgazdasági termelés további nagyarányú növelése, s a kgst-n belül a mezőgazdasági együttműködésben rejlő lehetőségek jobb kihasználása. utalt arra, hogy a szocialista országok számára szükség lenne a jobban egyeztetett, a mezőgazdasági termékek egymás közötti cseréjére a jelenleginél inkább ösztönző árrendszer kidolgozására.

az intenzív gazdaságfejlesztést elősegítő fontos tényezők között említette bogomolov akadémikus az egyes kgst-tagországok termelővállalatai közötti közvetlenebb kapcsolatok létrehozását. erről már született is elvi döntés, de annak gyakorlati megvalósításában mindmáig nem sikerült számottevő eredményeket elérni. ezen a területen annál is inkább szükség van a gyors előrelépésre, mivel a kgst-országok kapcsolataiban a jövőben még nagyobb szerepet kap a gépipari gyártmányok, fejlett műszaki színvonalú ipari késztermékek cseréje, közös gyártása, s e téren csak a termelők közötti közvetlenebb kapcsolatok, együttműködés révén lehet számottevő sikert elérni. /folyt./

fl/jp ki

16.52 180383 2229

fi

--

sk0051 4 230 mtik1054

szocialista gazdaság - bogomolov /2.rész/

bogomolov kitért a szocialista országok világgazdasági kapcsolataira is, megállapítva, hogy a kgst-tagállamoknak lényeges következtetéseket kell levonniuk a nemzetközi helyzet kiéleződéséből, a kapitalista világgazdaság válságos helyzetéből. nehezebbé váltak a kelet-nyugati kereskedelem feltételei, s e nehézségeknek már nemcsak politikai, hanem lényeges, tisztán gazdasági okai is vannak. a nemzetközi gazdasági kapcsolatok negatív vonásai között említette, hogy a kgst és az európai gazdasági közösség közötti kapcsolatokban mindmáig nem történt semmiféle előrelépés, mivel az egk elzárkózik minden ilyen irányú törekvés elől.

fl/jp ki

16.52 180383 0704

--

sk0052 4 230 mtik1055

magyar avantgarde

washington, 1983. március 18. /mti/ - a huszadik századi magyar avantgarde képzőművészet néhány kiválóságának műveiből nyílt kiállítás az egyesült államok-beli new jersey állam camden nevű városában, a stedman galériában.

az egyhónapos kiállítás anyagát kövesdy pá l new yorki magyar műgyűjtő és képtár-tulajdonos bocsátotta rendelkezésre. az anyag kassák lajos, kádár béla, tihanyi lajos, scheiber hugó, bortnyik sándor, valamint a new yorkban élő weininger andor és emory ladányi festményeit és rajzait tartalmazza. kövesdy, amellet, hogy a new yorki madison avenue-n lévő képtárában állandóan bemutatja a magyar avantgarde vezető alkotóinak műveit, más városokban rendezett kiállításokon is igyekszik népszerűsíteni a magyar képzőművészetet az egyesült államokban.

a camdeni kiállítás kulturális programja keretében bemutatják az allegro barbaro című amerikai filmet, amely a bartók béla muzsikája és a magyar avantgarde képzőművészete közötti összefüggéseket vizsgálja. andrew willis amerikai zongorista és a rutgers vonósnégyes közreműködésével a kiállítás ideje alatt két bartók-hangversenyt is rendeznek.

fi

a „magyarország avantgarde művészete 1918-1935 „ elnevezésű kiállítás és a kulturális program kövesdy páál népszerűsítő igyekezete mellett a rutgers egyetem camdeni művészeti és tudományos központjának, new jersey állami művészeti tanácsának és a camden megyei kulturális és műemlékvédelmi bizottságnak anyagi segítségével kerülhetett megrendezésre.

br/th ki

16.54 180383 1529

--

sk0053 4 230 mtik1056

iraki küldöttség - 2.

moszkva, 1983. március 18. /mti/ - az iraki nemzeti tanács küldöttsége pénteken látogatást tett a szovjetunió legfelsőbb tanácsában. a vendégeket vitalij ruben, a legfelsőbb tanács nemzetiségi tanácsának elnöke üdvözölte.

a találkozón megállapították, hogy a parlamentek kapcsolatai hozzájárulnak a két ország népei közötti megértés elmélyítéséhez. az iraki képviselők hangsúlyozták azoknak a szovjet kezdeményezéseknek a jelentőségét, amelyek célja az igazságos és szilárd közel-keleti béke megteremtése, a világ békéjének megszilárdítása.

fl/jp ki

16.58 180383 0599

fi

--

sk0054

t ö r ö l v e !

sk0055 4 230 mtik1058

Lengyel ifjuság - swirgon
varsó, 1983. március 18. /mti/ - a lengyel párt- és állami vezetés megkülönböztetett figyelmet fordít az ifjúsággal kapcsolatos kérdésekre - jelentete ki waldemar swirgon, a lemp kb titkára pénteken, nemzetközi sajtóértekezletén. -ennek oka egyrészt az, hogy a fiatalok jelentik az ország jövőjét, másrészt az, mert a politikai ellenfél, amely a gyárakban és az utcákon kudarcot vallott, a jelenlegi időszakban főleg az egyetemek, főiskolák diáksága körében igyekszik uszító, felforgató tevékenységét végezni.

swirgon elmondta, a törvényes keretek között működő négy lengyel ifjúsági szövetség pillanatnyilag az ifjuság kisebbségét /mintegy 25 százalékát/ képviseli, befolyásuk azonban fokozatosan erősödik. a folyamatot a párt támogatja, de semmiképpen sem sietteti mesterségesen. ennek megfelelően nem toboroz tagokat a néhány hónapja alakult lengyel diákszövetség /zsp/ sem, amelynek soraihoz eddig mintegy 20 ezer egyetemi és főiskolai hallgató csatlakozott. /ez körülbelül az egyetemek és főiskolák nappali tagozatain tanulók tizedrészét teszi ki./

a lemp kb titkára hangsúlyozta, hogy a politikai harc közepette vannak és nyilván még lesznek is próbálkozások különféle illegális ifjúsági csoportok létrehozására, az ilyenekkel szemben azonban következetesen és határozottan fellépnek.

fi

swirgon szólt arról, hogy előkészületben van az ifjúsági törvény, amelynek kidolgozásában fel akarják használni a magyar és az ndk-beli tapasztalatokat. a törvény - a lemp kb kilencedik, ifjúságpolitikai ülésén elfogadott határozatnak megfelelően - rögzíti majd a fiatalok állampolgári jogait és kötelességeit, továbbá mindazokat a lehetőségeket, amelyekkel az állam segítheti az ifjúságot, különös tekintettel a pályakezdő fiatalokra.

jóllehet a lengyel ifjúsági mozgalom helyzetét továbbra sem lehet ideálisnak nevezni, ma már megérték a feltételek a nemzetközi együttműködés bővítésére, mindenekezt a szocialista országok ifjúsági szervezeteivel. ennek egyik konkrét megnyilvánulása lesz, hogy az idén nyáron több száz ezer fiatal utazik csereüdültetés keretében a szocialista országokba.

kn/dj ki
17.07 180383 2162

-.-

sk0056 4 230 mtik1059

usa - genfi tárgyalások

washington, 1983. március 18. /mti/ -reagan amerikai elnök pénteken összehívta a nemzetbiztonsági tanácsot, azzal a céllal, hogy megvizsgáljanak egy „új amerikai tárgyalási javaslatot”, a középhatótávolságu rakéták korlátozásával foglalkozó genfi tárgyalásokra.

mint a ^{the} new york times pénteken „magasrangú hivatalos személyiségekre”, hivatkozva jelentette, a megbeszélésen reagan elé terjesztik a nyugat-európai országok által követelt „közbülső megoldás”, három lehetséges variációját, de egyáltalán nem biztos, hogy reagan nem marad meg a jelenlegi „nullaváltozat”, fenntartásánál. bármi legyen is a fehér házi tanácskozás eredménye, reagan nem siet a döntéssel. egy magasrangú fehér házi hivatalnok a new york times munkatársának azt mondta, hogy az elnöki elhatározás valószínűtlennek látszik a husvétii genfi tárgyalási szünet előtt.

a new yorki lap forrásai szerint az esetleges új amerikai tárgyalási pozíciónak három változata van. az első értelmében mindkét fél 100-ra korlátozná középhatótávolságu rakétáinak számát és 300-ra a nukleáris robbanófejek számát. ez a javaslat a jelek szerint egyáltalán nem venné tekintetbe a 162 nyugat-európai középhatótávolságu rakétát.

fi

ugyanaz a helyzet a második változattal, amely mindkét fél számára 75 rakéta, valamint 150 bombázógép megtartását engedélyezné. erről a változatról egyébként a new york times cikkírója úgy tudja, hogy genfben már szóba került, de „mindkét kormány elutasította”,.

a harmadik változat lényegében az elsőnek egy variációja, amely szerint a szovjetunió addig csökkentené rakétáinak számát, az egyesült államok pedig addig folytatná saját rakétáinak európába telepítését, amíg a számok ki nem egyenlítődnének, majd ezután kezdenék leszerelni az egyenlő számú rakétákat.

a ^{the} new york times ugyanazon az oldalán, amely ezekről a változatokról beszámol, moszkvai tudósítójának egy írását közli, amely idézi georgij arbatovot, a moszkvai amerika- kutató intézet igazgatóját a „közbülső megoldásról”,. arbatov ebben figyelmeztet, hogy a „közbülső megoldás”, eddigi nyugati elképzelései még mindig csak újabb propagandatrükköt jelentenek, mivel egyetlen látható céljuk az amerikai rakéták telepítésének igazolása.

br/hn ki

17.22 180383 2268

-.-

sk0057 4 230 mtik1060

carter - libanon

bejrút, 1983. március 18. /mti/ - pénteken délután, kétnapos szíriai látogatását befejezve közel-keleti körútjának hatodik állomására, bejrútba érkezett jimmy carter volt amerikai elnök. megbeszélést folytatott amin gemajel libanoni államfővel a közel-keleti és a libanoni rendezés kérdéseiről.

feltűnést keltett carter damaszkuszi nyilatkozata, amelyben - caspar weinberger amerikai hadügyminiszter értékelésével szembeállítva - azt mondotta, hogy szíria csupán függetlenségének megvédelmezéséhez kért és kapott új szovjet légvédelmi rakétákat. carter magyarázatul hozzáfűzte: hafez asszad szíriai elnök nincs meggyőződve arról, hogy az egyesült államok valóban kötelezettséget vállalt a libanonban tartózkodó izraeli megszálló csapatok eltávolítására.

a volt amerikai elnök bejrútból marokkóba utazik.

bz/jp ki

17.29 180383 0863

fi

-.-

sk0058 4 230 mtik1061

az arab liga küldöttsége londonban

aczel endre, az mti tudósítója jelenti:

London, 1983. március 18. /mti/ - husszein jordániai király vezetésével az arab liga küldöttsége - amelyben helyet foglalt többek között a szíriai, a szaudi, a marokkói és a tunéziai külügyminiszter, valamint dr. valid halidi személyében a palesztin nemzeti tanács egy tagja - pénteken londonban margaret thatcher miniszterelnökkel, pym külügyminiszterrel és hurd külügyminiszter-helyettesével találkozott.

hivatalos helyről származó tájékoztatás szerint az egyórás eszmecsere a küldöttség ismertette a fezi-i arab csucsértekezlet határozatait, majd a felek „rendkívül szívélyes és építő légkörben, „áttekintették a közel-kelet egész helyzetét.

margaret thatcher a brit kormány részéről hangsúlyozta: örül annak, hogy az arab államok elkötelezték magukat az arab-izraeli konfliktus békés rendezése mellett. nagy-britannia változatlanul készen áll, hogy a /közös piac által elfogadott/ „két velencei elv, „szellemében elmozdítsa a válság igazságos és átfogó rendezését. ezek az elvek a következők: egyrészt a térség valamennyi államának - közöttük izrael államnak - a joga a létezéshez és a biztonsághoz; másrészt a palesztin kérdés igazságos megoldása, beleértve az önrendelkezést is.

a közlésben nem szerepel a velencei nyilatkozatnak az a kitétele, hogy a palesztin felszabadítási szervezetet be kell vonni a békefolyamatba. margaret thatcher a pfsz képviselőjét, mint ismeretes, nem volt hajlandó fogadni.

végül a brit miniszterelnök, - a hivatalos tájékoztatás szerint - kifejtette, hogy „jelenleg jó alkalom van a békefolyamat előrevitelére a közel-keleten, „ennélfogva nagy-britannia „támogatni és bátorítani fogja mindazokat, akik hajlandóságukat nyilvánították a béketárgyalásokban való részvételre, „.

a közlés nyitva hagyta a kérdést, hogy voltaképp milyen alkalomra utalt a miniszterelnök, s azt is, hogy az államok, a szervezetek vagy a magánszemélyek tárgyalási készségét támogatja-e nagy-britannia.

ae/th ki

17.37 180383 2055

fi

--

sk0059 4 230 mtik1062

salvador - gyilkosság

havanna, 1983. március 18. /mti/ - mint jelentettük, a salvadori hadsereg katonái meggyilkolták marianella garciát, a salvadori emberi jogok bizottságának elnökét. a szervezet alelnöke és egyik tagja csütörtökön mexikóvárosban nemzetközi sajtóértekezletet tartott ezzel kapcsolatban.

mint az mti havannai tudósítója jelenti, cáfolták azt a hivatalos salvadori jelentést, hogy marianella garcia a hazafias erők és a hadsereg egyik osztagának fegyveres összecsapásában halt volna meg. az igazság az, hogy az egyesült államokban kiképzett különleges partizánvadász alakulat, az „atlacatl,, katonái fogták el a salvadori emberi jogok bizottsága elnökét s meggyilkolása előtt kegyetlenül megkínzták.

a szervezet képviselői elmondták, hogy az asszony a salvadori kormány tudtával érkezett az országba. uti célja az volt, hogy bizonyítékokat gyűjtsön arról: a salvadori hadsereg vegyi fegyvereket alkalmaz a békés polgári lakosság ellen.

a salvadori emberi jogok bizottságát marianella garcia alapította. a szervezetet már két alkalommal is javasolták a nobel-békedíjra.

go/th ki

17.44 180383 1136

--

sk0060 4 230 mtik1063

dzsallud - elutazás

moszkva, 1983. március 18. /mti/ - pénteken elutazott moszkvából az a libiai küldöttség, amely abduzzalam dzsalludnak, a libiai arab szocialista népi állam forradalmi vezetősége tagjának vezetésével tartózkodott a szovjetunióban munkalátogatáson. a delegációt a repülőtéren nyikolaj tyihonov, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a szovjetunió miniszterelnöke és más hivatalos személyiségek bucsúztatták.

fl/th ki

17.47 180383 0460

fi

--

sk0061 4 230 mtik1064

angolai emberrablás

new york/genf, 1983. március 18. /mti-reuter/ap/ - javier pérez de cuellar, az ensz főtitkára a dél-afrikai hatóságok közbenjárását kérte az unita angolai ellenforradalmi szervezet által elrabolt csehszlovák állampolgárok kiszabadítása érdekében - jelentette be csütörtökön a világszervezet szóvivője.

mint közölte, pérez de cuellar ezt a lépést emberiességi szempontoktól vezettetve tette meg, miután a csehszlovák szocialista köztársaság állandó ensz-képviselője szerdán a világszervezet sürgős segítségét kérte állampolgárainak kiszabadításához. a dél-afrikai támogatást élvező unita ellenforradalmi szervezet 64 elrabolt csehszlovák állampolgárt tart fogva, közöttük 21 gyermeket.

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

a nemzetközi vöröskereszt szóvivője pénteken bejelentette, hogy a genfi székhelyű szervezet kész közvetítő szerepet játszani egy esetleges foglycserében. az unita hét, luandában börtönbüntetését töltő zsoldos szabadlábra helyezését követeli a csehszlovák állampolgárok szabadon bocsátása fejében.

to tj fn

18.09 180383 1140

--

sk0062 1 230 mtik1065

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai mtik1024 sz. hírünk / szovjet - amerikai/

2.bek.6.sorában a szöveg helyesen:

.....képviselője, valamint a kongresszus színes bőrű

képviselőcsoportjának több tagja és más.....

fi fn

18.20 180383 0251

--

sk0063 4 230 mtik1066

kkp-jszp /lásd k1011 sz. hírünket/

peking, 1983. március 18. /mti/ - hszi csung-hszün, a kkp kb politikai bizottságának tagja pénteken pekingben bejelentette, hogy hivatalos kapcsolat létesült a kínai kommunista párt és a japán szocialista párt között. hszi csung-hszün szerint a két párt közötti kapcsolatok alapelvei: a függetlenség, a teljes egyenlőség, a kölcsönös tisztelet, az egymás belügyeibe való be nem avatkozás és a kínai-japán baráti kapcsolatok szélesítése. a kkp-nek nincs kapcsolata a japán kommunista párttal.

nc/jp ki

18.27 180383 0558

--

sk0064 4 230 mtik2001

rövid hírek

havanna - ,,árviz,,

havanna, 1983. március 18. /mti/ - víz alá került a kubai főváros híres tengerparti sugárútja, a malecon. a több kilométeres hosszúságú, hatpályás autótutat két napja 3-4 méteres hullámok ostromolják, s az utat védő gáton átcsapó tenger elöntötte a malecon alacsonyabban fekvő részeit. a víz betört a környező házakba. péntek reggelig mintegy nyolcszáz embert kellett emiatt kitelepíteni otthonából. a hatóságok kénytelenek voltak lezárni a havannai kikötő bejárata alatt húzódó közúti alagutat is. az alagut lezárása azt jelenti, hogy havanna keleti része gyakorlatilag elszigetelődött a főváros központjától és nyugati részétől.

tanácsköztársaság - fogadás

moszkva, 1983. március 18. /mti/ - március 21-e, a tanácsköztársaság küszöbön álló évfordulója alkalmából pénteken moszkvában baráti találkozót rendezett rajnai sándor, hazánk moszkvai nagykövete. a fogadáson megjelentek a szovjetunióba emigrált internacionalisták leszármazottai, valamint a szovjet külügyminisztériumnak és az szkp központi bizottságának felelős munkatársai.

go hj tj fn

18.57 180383 1122

fi

--

sk0065 4 230 mtik2002

umberto meghalt

genf/róma, 1983. március 18. /mti-reuter/ap/dpa/ - pénteken egy genfi klinikán, 78 éves korában csontrákban meghalt ii. umberto volt olasz király - itália minden bizonnyal utolsó uralkodója.

a savoyai házból származó umberto mindössze egy szűk hónapig -1946. május 9-től június 2-ig - mondhatta magát olaszország királyának. apja, a mussolini-korszakot „végiguralkodó”, iii. viktor emánuel 1946-ban hiába mondott le a trónról umberto javára, ezzel sem tudta megmenteni a monarchia intézményét. a június 2-i népszavazáson a lakosság a köztársaság mellett döntött.

az 1947-es alkotmány megtiltotta a volt savoyai uralkodóház tagjainak, hogy valaha is olaszország földjére lépjenek. idén februárban azonban a képviselőház illetékes bizottsága javaslatot fogadott el arról, hogy helyezték hatályon kívül ezt a rendelkezést. mielőtt e módosító javaslat végigjárta volna a hosszas parlamenti utat, az elhatalmasodó betegség végleg meghiusította umberto vágyát, hogy még egyszer láthassa hazáját.

kj fn

19.27 180383 1048

--

sk0066 4 230 mtik2003

rövid hírek

oskar fischer kitüntetése

moszkva, 1983. március 18. /taszsz/ - a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége a munka vörös zászló érdemrendjével tüntette ki oskar fischert, a német demokratikus köztársaság külügyminiszterét. a kitüntetést oskar fischer a szovjetunió és a német demokratikus köztársaság közötti testvéri barátság és sokoldalú együttműködés elmélyítéséhez való hozzájárulása elismeréseként, hatvanadik születésnapja alkalmából kapta.

daniel ortega phenjanban

phenjan, 1983. március 18. /prensa latina/- pénteken a koreai népi demokratikus köztársaságba érkezett daniel ortega, a nicaraguai kormányzó tanács tagja. a phenjani repülőtéren kim ir szen, a kndk

Fi

elnöke fogadta a nicaraguai vendéget. daniel ortega előzőleg vietnámban, laosban és kambodzsában járt.

szvsz

prága, 1983. március 18. /taszsz/ - a szakszervezeti világszövetség a faji megkülönböztetés felszámolásáért folytatott harc közelgő nemzetközi napja, március 21-e alkalmából felhívást adott ki, mely felszólítja az összes ország dolgozóit és szakszervezeteit, hogy fokozzák erőfeszítéseiket a fajüldözés és a faji megkülönböztetés ellen.

űrrepülőgép

washington, 1983. március 18. /ap/ - repülésre kész a challenger új amerikai űrrepülőgép; indulását április 4-re tüzték ki. eredetileg január 20-án indították volna, de a hajtóművében észlelt szivárgás miatt javításokra szorult. a challenger egy két és fél tonnás mesterséges holdat fog magával vinni, amelyet ötnapos útja során helyez földkörüli pályára. ez lesz az amerikai űrrepülőgépek hatodik útja. az első ilyen gépet, a „columbiát”, jelenleg a kennedy űrközpontban javítják, s csak szeptemberben küldik újra a világűrbe.

pápua új-guinea - földrengés

new york, 1983. március 18. /dpa/ - nagy erejű, a richter-skála szerint 7,9 fokos erősségű földrengés rázta meg papua új-guinea körzetét pénteken. epicentruma papua új-guinea fővárosától, port moresbytől északkeletre volt. a goldeni /egyesült államok, colorado állam/ földrengéskutató központ tudósai szerint 1981 szeptembere óta ez volt a világon a legerősebb földrengés. sérülésekről és károkról nem érkezett jelentés.

ta vi gl rp tj fn

19.41 180383 2213

Fi

--

sk0067 4 230 mtik2004

rövid hírek

kornijenko - hay

moszkva, 1983. március 18. /mti/ - georgij kornijenko, a szovjet külügyminiszter első helyettese pénteken moszkvában fogadta alexandre hayt, a vörös kereszt nemzetközi bizottságának elnökét, aki rövid munkalátogatáson tartózkodik a szovjetunióban. a találkozón a vörös kereszt nemzetközi bizottságának tevékenységével kapcsolatos kérdéseket vitattak meg.

románia - norvégia

bukarest, 1983. március 18. /mti/ - pénteken befejezte romániai hivatalos látogatását, és elutazott bukarestből svenn stray norvég külügyminiszter. látogatása során fogadta őt nicolae ceausescu román elnök is. a hivatalos tárgyalásokon svenn stray és román kollégája, stefan andrei megegyezéssel állapította meg, hogy jól fejlődnek a kétoldali kapcsolatok, különösen a gazdasági együttműködés.

tj wa fn

20.22 180383 0846

--

sk0068 4 230 mtik2005

dánia - szankciófeloldás

koppenhága, 1983. március 18. /upi/ - dánia március végétől feloldja azokat a gazdasági rendszabályokat, amelyeket a közös piac tagállamai léptettek életbe a szovjetunió ellen a lengyelországi események ürügyén.

a haladó párt 11 tagja pénteken bejelentette, hogy a szankciós intézkedések meghosszabbítása ellen fog szavazni, és ezzel a parlamentben kisebbségbe kerültek a kormányjavaslat támogatói. ez nem jelenti a koalíciós kormány bukását, mert a kérdést nem tekintik „kabinetjelentőségű”, ügynök.

kj tj fn

20.27 180383 0563

Fi

--

sk0069 4 230 mtik2006

luns - nato konzultatív csoport

brüsszel, 1983. március 18. /afp/ap/ - az európai közép-hatótávolságu rakétákkal kapcsolatos amerikai javaslat - az úgynevezett nullamegoldás - nem megvalósítható, - jelentette ki pénteken joseph luns nato-főtiszt.

Luns megerősítette, hogy továbbra is ezt, a nato számára egyoldalú előnyöket nyújtó elgondolást tartja az európai leszerelés legjobb módjának, de belátja, hogy „a szovjet elutasítás miatt”, ez nem megvalósítható. „megegyeznénk egy másik megoldással is”, mondta luns, hozzátéve, hogy ezt a nato-n belül meg kell tárgyalni.

x x x

az egyesült államok és a nato európai tagországainak megbízottai brüsszelben tartott pénteki rendkívüli ülésükön annak a lehetőségéről tárgyaltak, hogy nyugati részről új javaslatot terjesszenek elő az európai nukleáris fegyverekről folyó genfi tárgyalásokon. a nato különleges konzultatív csoportjának ülésén tartott megbeszélések részletei azonban szigorúan titokban maradtak.

a csoport elnöke, richard burt, az egyesült államok európai ügyekkel megbízott külügyi államtitkára a sajtó előtt mindenestre „rendkívül hasznosnak”, nevezte a találkozót. mindössze annak megállapítására szorítkozott, hogy az amerikai kormány „nagyon gondosan”, fogja mérlegelni, és döntéseinel „komolyan figyelembe fogja venni”, az európai szövetségeseknek a holtpontra jutott genfi tárgyalások kimozdítására tett új javaslatatait.

sr kf fn

20.33 180383 1446

Fi

--

sk0070 4 230 mtik2007

karmal az uj-delhi csucsról

kabul, 1983. március 18. /taszsz/ - a demokratikus afganisztán nemzetközi tekintélyét tovább fokozta, nemzetközi súlyát növelte részvétele az el nem kötelezett országok 7. csúcsertekezletének munkájában - jelentette ki babrak karmal, az afganisztáni népi demokratikus párt kb főtitkára, az afgán demokratikus köztársaság forradalmi tanácsának elnöke a hakikate inkilabe saur című kabuli lap pénteki számában megjelent interjúban.

az egyesült államok vezette imperialista körök mindent megtettek, hogy eltérítsék az el nem kötelezett országok képviselőit a nemzetközi élet valóban fontos kérdéseinek megvitatásától, s ehelyett a mesterségesen létrehozott problémák felé fordítsák őket. ez a kísérlet kudarcot vallott, nem sikerült megzavarni az uj-delhi konferencia légkörét, ráerőszakolni az ugynevezett afganisztáni kérdéssről való vitát a résztvevőkre - állapította meg babrak karmal.

ta fn

20.49 180383 0948

--

sk0071 4 230 mtik2008

csehszlovák állampolgárok

prága, 1983. március 18. /ctk/ - gustáv husák, csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának főtitkára, államelnök pénteken táviratban tájékoztatta josé eduardo dos santost, az mpla munkapárt elnökét, angolai államfőt az angolai ellenforradalmárok által elrabolt csehszlovák állampolgárok kiszabadításának előmozdítására tett csehszlovák diplomáciai lépésekről.

ezek a lépések a ctk csehszlovák hírügynökség jelentése szerint a következők:

lubomir strougal, a csehszlovák szövetségi kormány elnöke fölkererte indira gandhi indiai miniszterelnököt, az el nem kötelezett mozgalom soros elnökét, valamint daniel arap moit, az afrikai egységsszervezet jelenlegi vezetőjét, hogy befolyásukat és a rendelkezésükre álló eszközöket latba vetve járuljanak hozzá az angolai területen fogva tartott csehszlovák állampolgárok kiszabadításához.

Fi

a csehszlovák külügyminisztérium utasítást adott az ország zimbabwében és zambiában akkreditált nagyköveteinek, valamint zaire-beli ideiglenes ügyvivőjének, hogy szólítsák föl ezeknek az országoknak a vezetőit: adjanak segítséget az ügyben. hasonló lépéseket tett a csehszlovák külügyminisztérium nagy-britanniában, portugáliában és az nszk-ban.

kf fn

21.05 180383 1255

--

sk0072 4 800 mtik2010

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0001-sk0026-ig
budapest, 1983. március 18. /mti/

sk0001 susin kojo szeido 1. rész panoráma
sk0002 susin kojo szeido 2. rész panoráma
sk0003 a szerkesztőségek tájékoztatására!
heti várható 1. rész
sk0004 heti várható 2. rész
sk0005 husszein
sk0006 japán - nemzetközi bíróság
sk0007 afganisztán
sk0008 robotrepülőgépek - hollandia
sk0009 jksz-kkp
sk0010 warnke nyilatkozata
sk0011 malév-bejrút
sk0012 francia kommunista miniszter - usa
sk0013 comiso - svéd békeharcosok
sk0014 falin - nszk
sk0015 usa - fegyverkezés
sk0016 rövid hírek:

london: locomotiv gt

san francisco: kalifornia - hurrikán

párizs: párizs - kongresszusok

washington: usa - szövetségi költségvetés

sk0017 ensz - emberi jogok - pravda

sk0018 berlinguer - sajtókonferencia /1.rész/

sk0019 salvador - amerikai tervek

Fi

sk0020 berlinguer /2.rész/
 sk0021 ensz-hirek
 sk0022 szovjet-amerikai
 sk0023 rahim - amerikai katonai jelenlét
 sk0024 chilei diplomata
 sk0025 reagan /bécsi közbiztonság/
 sk0026 fkp pb a választásokról
 jp fn

21.09 180383 1260

--

sk0073 4 800 mtik2011

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0027-sk0052-ig

sk0027 ausztrália - szovjetunió
 sk0028 szovjetunió - tunézia
 sk0029 kohl ajánlata straussnak
 sk0030 iraki küldöttség
 sk0031 spanyol - angol viszony
 sk0032 szíria - libanon
 sk0033 lisszaboni megállapodás
 sk0034 magyar kulturális napok kabulban
 sk0035 angola - dél-afrika
 sk0036 zimbabwe - farmerek
 sk0037 rövid hírek:
 kairó: egyiptomi miniszterek
 madrid: spanyolország - sztrájk
 san francisco: usa - repülőgépbaleset
 sk0038 olasz parlament - kisebbségbe került a kormány
 sk0039 javítás az mtik1005 sz. hírre
 heti várható események
 sk0040 az al azhar egyetem millenniuma /1.rész/ panoráma
 sk0041 az al azhar egyetem millenniuma /2.rész/ panoráma
 sk0042 p-2 szervezet - felmentés
 sk0043 tyihonov - dzsallud
 sk0044 sadli tuniszbán
 sk0045 parlamenti választások finnországban
 sk0046 befagyasztás
 sk0047 madridi találkozó
 sk0048 koszovo - szerb ksz elnöksége /1.rész/

Fi

sk0049 rövid hírek:
 berlin: meteorológusok
 varsó: lopatka - poggi
 fort dix : robbanás
 madrid: spanyolország - kuba
 kairó: az al azhar egyetem millenniuma
 sk0050 szocialista gazdaság - bogomolov /1.rész/
 sk0051 szocialista gazdaság - bogomolov /2.rész/
 sk0052 magyar avantgarde
 jp fn

21.10 180383 1474

--

sk0074 4 800 mtik2012

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0053-sk0074-ig

sk0053 iraki küldöttség - 2.
 sk0054 törölve!!!!
 sk0055 lengyel ifjúság - swirgon
 sk0056 usa - genfi tárgyalások
 sk0057 carter - libanon
 sk0058 az arab liga küldöttsége londonban
 sk0059 salvador - gyilkosság
 sk0060 dzsallud - elutazás
 sk0061 angolai emberrablás
 sk0062 a szerkesztőségek figyelmébe!
 mai mtik1024 sz. hírünkhöz javítás
 sk0063 kkp-jszp /lásd mtik1011. sz. hírünket/
 sk0064 rövid hírek:
 havanna: havanna - „árviz”
 moszkva: tanácsköztársaság - fogadás
 sk0065 umberto meghalt
 sk0066 rövid hírek:
 moszkva: oskar fischer kitüntetése
 phenjan: daniel ortega phenjanban
 prága: szvsz
 washington: ürrepülőgép
 new york: pápua új-guinea - földrengés
 sk0067 rövid hírek:
 moszkva: kornyijenko - hay

Fi

bukarest: románia - norvégia
 sk0068 dánia - szankciófeloldás
 sk0069 luns - nato-konzultatív
 sk0070 karmal () csucsról
 sk0071 csehszlovák állampolgárok az új-delhi...
 sk0072 tartalomjegyzék 1.
 sk0073 tartalomjegyzék 2.
 sk0074 tartalomjegyzék 3.
 jp fn

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztették: németh gyula
 éliás béla
 lászló balázs
 kis csaba
 flesch istván

21.10 180383 1634

fi

..-

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
 Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/K

Külföldi hírek

 budapest, 1983. március 19.

kül

s z o m b a t

sk0001 4 230 mtik1003

skót kesergő

London, 1983. március 19. /ap/mti/ - keserű vita színhelye volt a minap Londonban a Lordok háza. Skócia főurái kemény szavakkal ostorozták Margaret Thatcher kormányát, amely elviselhetetlen adóterheket ró - Lord Shinwell szavai szerint - „az egyetlen élvezhető italra,,: a skót whiskyre.

az agg - 99 éves - Lord Shinwell „igazságot skóciának!,, felkiáltással vezette be szavait és felrótta őfelsége kormányának, hogy súlyos adóival hanyatlásra ítéli a skót whisky-lepárlókat.

a feldühödött főrendek keserűségét az okozta, hogy egy palack valódi skót whisky adója megint emelkedett, ezúttal 25 pennyvel. az árakat is emelni kellett persze és ennek nyomán csökkenőben van a „scotch,, iránti kereslet. Skóciában máris tucatnyi lepárló „huzta le a redőnyt,, a palackozó üzemekben pedig kényszerszabadságra kellett küldeni a munkásokat. Manapság kevesen engedhetik meg maguknak, hogy 6 font 75 pennyt adjanak ki egy üveg /7 dl/ skót whiskyért.

Lord Stodart fel is tette a kérdést: hogyan lehet áremeléssel fokozni a keresletet? Lauderdale Earle pedig kerekén kimondotta: a skót whiskyre kivetett új adó nincs összhangban a kormánynak azzal az ígéretével, hogy megfékezi az inflációt.

a kormány részéről Lord Mansfield a gazdasági visszaesést igyekezett felelőssé tenni a skót whiskygyártók bajaiért és úgy vélekedett: a gin és egyéb alkoholféleségek fogyasztói nem vennék

xl